

GODIŠNJE IZVJEŠĆE MINISTARSTVA KULTURE 2019.

Sadržaj

Uvod	1
1. Financiranje	1
1.1. Proračun.....	1
1.2. Financiranje programskih djelatnosti	3
1.3. Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi za 2020. – nova javna e-usluga Ministarstva kulture 5	
1.4. Novi model programskog financiranja ustanova u nadležnosti Ministarstva kulture	7
1.5. Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“	7
1.5.1. Umjetnost i kultura za mlade	9
1.5.2. Umjetnost i kultura 54+.....	9
1.5.3. Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi, faza I.....	9
1.5.4. Mediji zajednice – potpora socijalnom uključivanju putem medija, faza I.....	10
1.6. Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014. –2020.“	10
1.6.1. Integrirani razvojni program Virovitice „5 do 12 za Dvorac“	10
1.6.2. Integrirani program „Civitas Sacra“ – unaprjeđenje turističke ponude Šibenika temeljene na valorizaciji kulture baštine katedrale sv. Jakova i palače Galbiani	11
1.6.3. Infocentar industrijske baštine – Holandska kuća	11
1.6.4. Arheološki park Vižula	12
1.6.5. Lazareti – kreativna četvrt Dubrovnika.....	12
1.6.6. Integracija kulturne i povijesne baštine Franjevačkog samostana u turističku ponudu grada Vukovara ..	13
1.6.7. Povijest na zrnu soli	13
2. Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije	14
2.1. Unaprjeđivanje uvjeta za umjetničko stvaralaštvo	14
2.2. Dramska i plesna umjetnost, glazba i amaterizam	14
2.3. Knjiga i nakladništvo	14
2.3.1. Zaživio novi model potpore izdavanju knjiga	14
2.4. Ruksak (pun) kulture i razvoj publike.....	15
2.4.1. Ruksak (pun) kulture.....	15
2.4.2. Potpore programima koji potiču razvoj publike u kulturi u Republici Hrvatskoj u 2019. godini	16
2.4.3. Provedba Nacionalne strategije poticanja čitanja	16
2.5. Vizualna umjetnost i inovativne umjetničke i kulturne prakse.....	16
2.5.1. Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika	16
2.5.2. Uspješno provedena prva godina financiranja nove programske djelatnosti „Monografije iz područja kulture i umjetnosti“	17
2.6. Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama u 2019. godini.....	17
2.7. Posebni projekti	17
2.7.1. Hrvatski nastup na 58. Venecijanskom bijenalu	17
2.7.2. Hrvatska izložba na Praškom kvadrijenalu scenografije i scenskog prostora	18
2.7.3. Europski forum mladih stručnjaka o baštini	18
2.8. Program Kreativna Europa.....	18
2.8.1. Potprogram KULTURA	18
2.8.2. Potprogram MEDIA.....	19
3. Sustav arhiva, knjižnica i muzeja	20
3.1. Normativne aktivnosti	20
3.1.1. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti	20
3.1.2. Donošenje podzakonskih akata nastavno na Zakon o arhivskom gradivu i arhivima	21
3.1.3. Donošenje podzakonskih akata nastavno na Zakon o muzejima	21
3.2. Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti	21
3.3. Projekt „e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine“	21
3.4. Suradnja s platformom Europeana	22
3.5. Matične službe knjižnica	22
4. Zaštita i očuvanje kulturne baštine	23
4.1. Financiranje kulturne baštine kroz programe zaštitnih radova	23
4.2. Pravilnici, preporuke, smjernice	24
4.3. Projekt izrade novog informacijskog sustava kulturne baštine (ISKB)	25

4.4.	Obilježavanje 40. obljetnice upisa prvih lokaliteta na UNESCO-ov Popis svjetske baštine i priprema za upis novih lokaliteta i fenomena na UNESCO-ove popise	25
4.5.	Inventarizacija pokretne kulturne baštine	25
4.6.	Vidljivost kulturne baštine	26
4.7.	Unaprjeđenje rada konzervatorske službe	26
4.7.1.	Analiza rada konzervatorskih odjela	26
4.7.2.	Savjetovanja, radionice, susreti	27
4.7.3.	Konzervatorske podloge	27
4.7.4.	Dioklecijanovi podrumi – uređenje pravnog statusa	27
5.	Audiovizualne djelatnosti i mediji	28
5.1.	Zakon o elektroničkim medijima	28
5.2.	Ukidanje odredbe o sramoćenju iz Kaznenog zakona	28
5.3.	Deklaracija <i>Međunarodno partnerstvo za informacije i demokraciju</i>	28
5.4.	Dani medijske pismenosti	28
5.5.	Audiovizualne djelatnosti	28
5.6.	Sudjelovanje hrvatskih predstavnika na Globalnoj konferenciji za slobodu medija u Londonu	29
6.	Strateški projekti i kulturna infrastruktura	30
6.1.	Dugoročni investicijski projekti	31
6.1.1.	Arheološki park Vučedol	31
6.1.2.	Obnova palače Moise na otoku Cresu	31
6.1.3.	Rekonstrukcije i dogradnje matične zgrade Arheološkog muzeja Istre u Puli	32
6.1.4.	Ostali projekti	32
6.2.	Investicijski projekti završeni u 2019. godini financirani nacionalnim sredstvima	32
6.2.1.	Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj	32
6.2.2.	Narodna knjižnica i čitaonica Gunja	32
6.2.3.	Hvarsko kazalište	32
6.2.4.	ULUPUH, Rekonstrukcija novog galerijskog prostora	33
6.2.5.	Opremanje Slovačkog centra za kulturu Našice	33
6.2.6.	Otvoren novi prostor knjižnice u Buzetu	33
6.2.7.	Adaptacija i unutarnje uređenje prostorija Gradske knjižnice Makarska	33
6.2.8.	Nastavljen projekt digitalizacije nezavisnih kina	33
7.	Međunarodna kulturna suradnja i poslovi EU	34
7.1.	Programi predstavljanja Republike Hrvatske u inozemstvu	34
7.2.	Potpisani međunarodni ugovori i programi suradnje	34
7.3.	Događanja i kulturni program tijekom 2019. godine	34
7.4.	Najava kulturnog programa Predsjedanja Vijećem EU	35

Slike

Slika 1: Proračun Ministarstva kulture od 2016. do 2020. godine	1
Slika 2: Rashodi po glavama u 2019. godini	1
Slika 3: Raspodjela po glavama u 2019. godini.....	2
Slika 4: Rashodi po programima u 2019. godini	2
Slika 5: Raspodjela po programima u 2019. godini	2
Slika 6: Rashodi po izvorima financiranja u 2019. godini	3
Slika 7: Udio odobrenih pojedinih programa potpore po kulturnom području	4
Slika 8: Udio odobrenih sredstava po kulturnom području	5
Slika 9: Broj predanih prijavnica po danima	6
Slika 10: Raspodjela po broju ugovorenih projekata Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“	8
Slika 11: Raspodjela po ukupnoj vrijednosti ugovorenih projekata Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“	8
Slika 12: Dvorac Pejačević	11
Slika 13: Infocentar industrijske baštine – Holandska kuća.....	12
Slika 14: Dubrovački Lazareti	13
Slika 15: Sufinanciranje nakladničkih prijava od 2013. do 2019. godine.....	15
Slika 16: Programi zaštite i očuvanja kulturnih dobara u 2019. godini	24
Slika 17: Ukupna radna opterećenost konzervatorskih odjela prema referentnim kategorijama u 2019. godini	26
Slika 18: Ukupna zatražena i odobrena sredstva za financiranje strateških projekata i kulturne infrastrukture po županijama	30

Tablice

Tablica 1: Raspodjela Ostalih djelatnosti kulture u 2019. godini	3
Tablica 2: Financiranje po kulturnim područjima	3
Tablica 3: Podjela programskih djelatnosti po kulturnim područjima	4
Tablica 4: Broj predanih prijavnica po natječajima	6
Tablica 5: Ukupno financiranje ustanova u nadležnosti kroz proračun Ministarstva kulture u 2019. godini	7
Tablica 6: Financiranje Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“	8
Tablica 7: Financiranje dramske i plesne umjetnosti, glazbe i amaterizma	14
Tablica 8: Financiranje knjige i nakladništva	14
Tablica 9: Financiranje programa Ruksak (pun) kulture i Razvoj publike u kulturi.....	15
Tablica 10: Financiranje vizualne umjetnosti i inovativne umjetničke i kulturne prakse	16
Tablica 11: Financiranje programa Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama	17
Tablica 12: Financiranje sustava arhiva, knjižnica i muzeja.....	20
Tablica 13: Financiranje programa knjižnične djelatnosti	20
Tablica 14: Financiranje programa muzejske djelatnosti	20
Tablica 15: Financiranje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara.....	23
Tablica 16: Financiranje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za programe Hrvatskog restauratorskog zavoda	23
Tablica 17: Financiranje strateških projekata i kulturne infrastrukture po županijama.....	30
Tablica 18: Financiranje međunarodne kulturne suradnje	34

Uvod

U trećoj godini mandata Ministarstvo kulture nastavilo je s provedbom programa Vlade, uz trend povećanja proračuna i transparentnijeg upravljanja proračunskim sredstvima kao i provedbu institucionalnih i normativnih reformi u svim područjima djelovanja Ministarstva kulture.

Ministarstvo kulture nastavilo je i s pravovremenom objavom rezultata svih natječaja, a tijekom 2019. pripremljen je i stavljen u funkciju novi sustav prijave na Javni poziv za financiranje, koji je u cijelosti digitaliziran, čime se znatno smanjuju troškovi, olakšava i pojednostavnjuje proces prijave i stvaraju preduvjeti za daljnje ubrzanje provedbe natječaja.

Godišnje izvješće donosi osnovne informacije o financiranju u 2019. godini, a istaknuti su oni programi koji su pokrenuti tijekom ovog mandata i postojeći programi koji su doživjeli promjene kriterija ili načina ugovaranja. U prvoj polovini mandata zaokružena je reforma zakonodavstva u području kulturne baštine (novi zakoni o arhivima, knjižnicama i muzejima, izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara). Usvojen je novi Zakon o audiovizualnim djelatnostima. Tijekom 2019. godine usvojen je Nacionalni program razvoja arhivske djelatnosti, donesen novi Zakon o knjižnicama te usvojen niz pravilnika koji proizlaze iz novih zakona o arhivima i muzejima. Posebno ističemo pravilnik kojim se propisuju novi uvjeti za napredovanja u muzejskoj struci i usuglašavanje kriterija za stjecanje zvanja i napredovanja u konzervatorsko-restauratorskoj struci.

Pripremljeni su novi Zakon o elektroničkim medijima i Zakon o umjetnicima i obavljanju umjetničke djelatnosti, koji će nakon završnih konzultacija biti upućeni u javno savjetovanje. Radne skupine Ministarstva pripremaju novi Zakon o financiranju kulture i kulturnim vijećima te izmjene i dopune Zakona o kazalištima, kojima se planira zaokružiti reformu normativnog sustava u ovom mandatu. U suradnji s Ministarstvom pravosuđa iz Kaznenog zakona brisane su odredbe o sramoćenju s ciljem unapređenja normativnog okvira vezanog uz slobodu izražavanja. Republika Hrvatska potpisala je u rujnu UN-ovu deklaraciju „Međunarodno partnerstvo za informacije i demokraciju“.

Izmjenom Zakona o ustroju i djelokrugu ministarstava Ministarstvo kulture od ove godine preuzima koordinaciju politika vezanih uz autorsko pravo. Radna skupina koju koordinira Državni zavod za intelektualno vlasništvo priprema nacrt novog Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, koji se donosi u sklopu usklađivanja s revidiranom Direktivom o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu.

U suradnji s Ministarstvom financija kroz treći i četvrti krug porezne reforme nastavljeno je s poreznim rasterećenjima snižavanjem stope PDV-a na isporuke umjetnika. Izmjenama Zakona o PDV-u iz 2018. godine propisano je da se porez na dodanu vrijednost plaća po sniženoj stopi od 13 % na usluge i povezana autorska prava pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača koji su članovi odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje obavljaju tu djelatnost prema posebnim propisima iz područja autorskog i srodnih prava te uz prethodno odobrenje središnjeg državnog tijela nadležnog za intelektualno vlasništvo. U 2019. godini spomenuti članak proširuje se i na proizvođače fonograma u smislu snižene stope PDV-a od 13 %. U okviru ovih izmjena izjednačena je stopa PDV-a na knjige neovisno o obliku u kojem se isporučuju, tj. snižena je stopa PDV-a na e-knjigu s 25 % na 5 %.

U 2019. godini Ministarstvo kulture pokrenulo je projekt izrade Nacionalnog izvješća o kulturi kao prve faze izrade Strategije razvoja kulture, koja bi trebala biti završena tijekom 2020. godine.

Ministarstvo je u 2019. godini donijelo Preporuke za primjenu mjera energetske učinkovitosti na graditeljskoj baštini, čime se stvaraju uvjeti za angažiraniju obnovu spomenika i kulturnopovijesnih cjelina primjenjujući nove metode kojima se omogućuju uštede energije i prilagodba povijesnih zgrada suvremenim standardima. Započeta je suradnja s Udrugom gradova vezano uz ugradnju konzervatorskih smjernica u odluke o komunalnom redu kako bi se bolje upravljalo spomeničkim cjelinama. Kao uspješan primjer ove suradnje ističe se zajedničko rješavanje problema prekomjernog postavljanja bankomata diljem obale.

U studenom 2019. godine Ministarstvo kulture kao nositelj započelo je s provedbom projekta eKultura – „Digitalizacija kulturne baštine“, kojim se planira uspostaviti središnji sustav za pohranu, pristup, agregaciju i pretraživanje kulturne baštine vrijedan 40 milijuna kuna.

Ministarstvo je aktivno podupiralo Grad Rijeku u pripremama za Europsku prijestolnicu kulture. U okviru Predsjedanja Republike Hrvatske Vijeće Europske najavljeni su prioriteti i događanja koji uključuju upravljanje rizicima u području kulturne baštine, medijsku pismenost u digitalnom okruženju te mobilnost kao potencijal kulturnog i kreativnog sektora.

U suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova Ministarstvo kulture osmislilo je kulturni program Predsjedanja Vijećem EU. Programi svih umjetničkih disciplina pomno su birani s namjerom postizanja što veće vidljivosti hrvatske kulture i umjetnosti u europskim središtima.

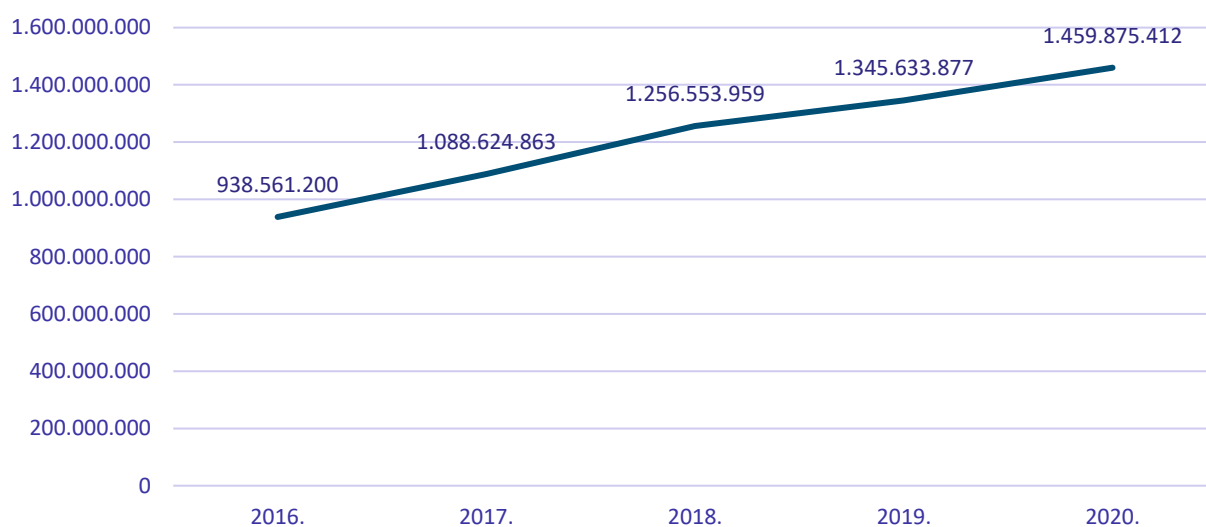
ministrica kulture
dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

1. Financiranje

1.1. Proračun

Nakon rebalansa državnog proračuna u 2019. godini proračun Ministarstva kulture povećan je i iznosi 1,345 milijuna kuna, što predstavlja ukupno povećanje u iznosu od 7 % u odnosu na 2018. godinu. Većina proračunskih aktivnosti bilježi rast u 2019. godini. U razdoblju od 2016. do 2019. proračun Ministarstva kulture porastao je za više od 400 milijuna kuna. Trend kontinuiranog povećanja nastavlja se i u 2020. godini ravnomjerno kroz većinu aktivnosti. Slijede grafički prikazi financijskih pokazatelja tijekom razdoblja 2016. – 2020., kao i po proračunskim klasifikacijama.

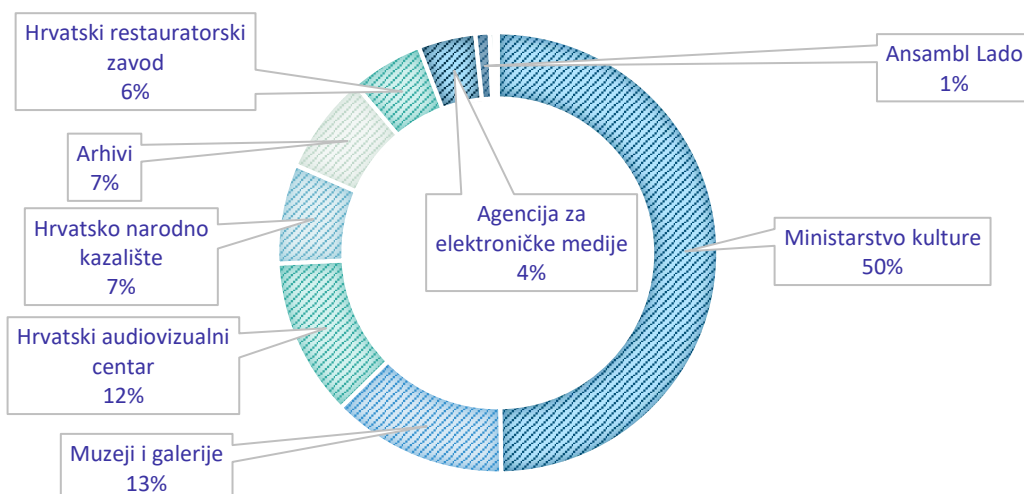
Slika 1: Proračun Ministarstva kulture od 2016. do 2020. godine

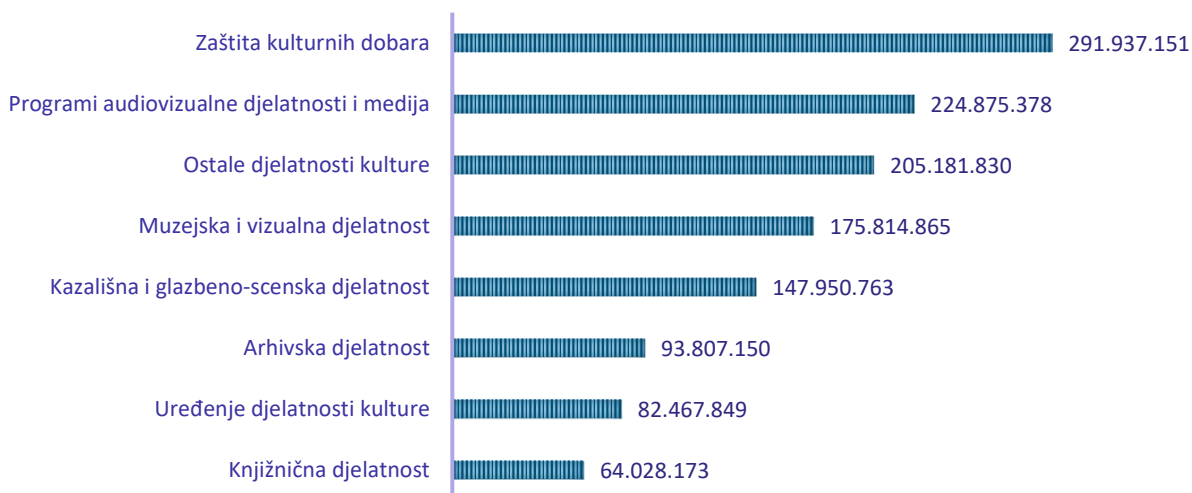
Slika 2: Rashodi po glavama u 2019. godini

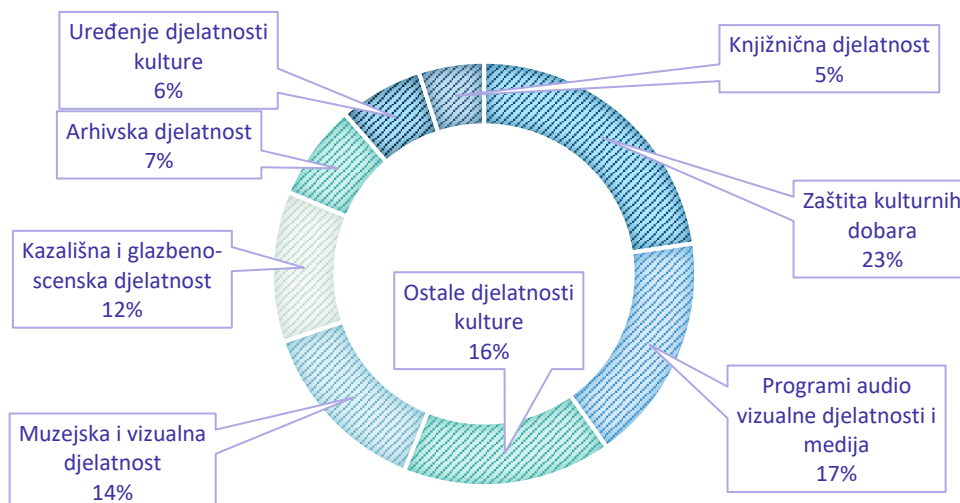
Slika 3: Raspodjela po glavama u 2019. godini

Slika 4: Rashodi po programima u 2019. godini

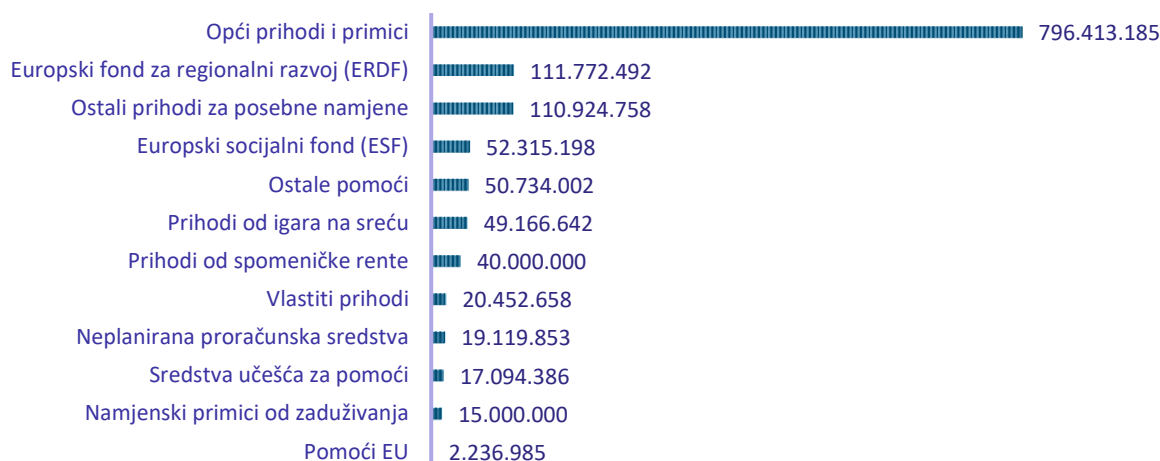
Slika 5: Raspodjela po programima u 2019. godini

Tablica 1: Raspodjela Ostalih djelatnosti kulture u 2019. godini

NAZIV AKTIVNOSTI	IZNOS	UDIO
Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali	63.527.320	30,96%
Programi izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture	46.282.044	22,56%
Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika	35.000.000	17,06%
Zaklada Kultura nova	10.989.064	5,36%
Međunarodna kulturna suradnja	9.855.119	4,80%
Osnovna djelatnost udruga u kulturi	7.258.831	3,54%
Inovativne umjetničke i kulturne prakse	6.768.452	3,30%
Matica hrvatska	5.000.000	2,44%
Programi sudjelovanja u kulturi i razvoja publike	4.037.823	1,97%
Europska prijestolnica kulture 2020.	4.000.000	1,95%
Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama	4.000.000	1,95%
Aktivnosti Deska Kreativne Europe	2.273.777	1,11%
UNESCO-ova članarina	2.150.000	1,05%
Nagrade za postignuća u kulturi	1.600.000	0,78%
Obveza Republike Hrvatske na temelju darovnog ugovora prema gđi Topić-Mimara	1.100.000	0,54%
Program digitalizacije	600.000	0,29%
Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO	500.000	0,24%
Predsjedanje Republike Hrvatske Europskom unijom	239.400	0,12%
	205.181.830	

Slika 6: Rashodi po izvorima financiranja u 2019. godini

1.2. Financiranje programskih djelatnosti

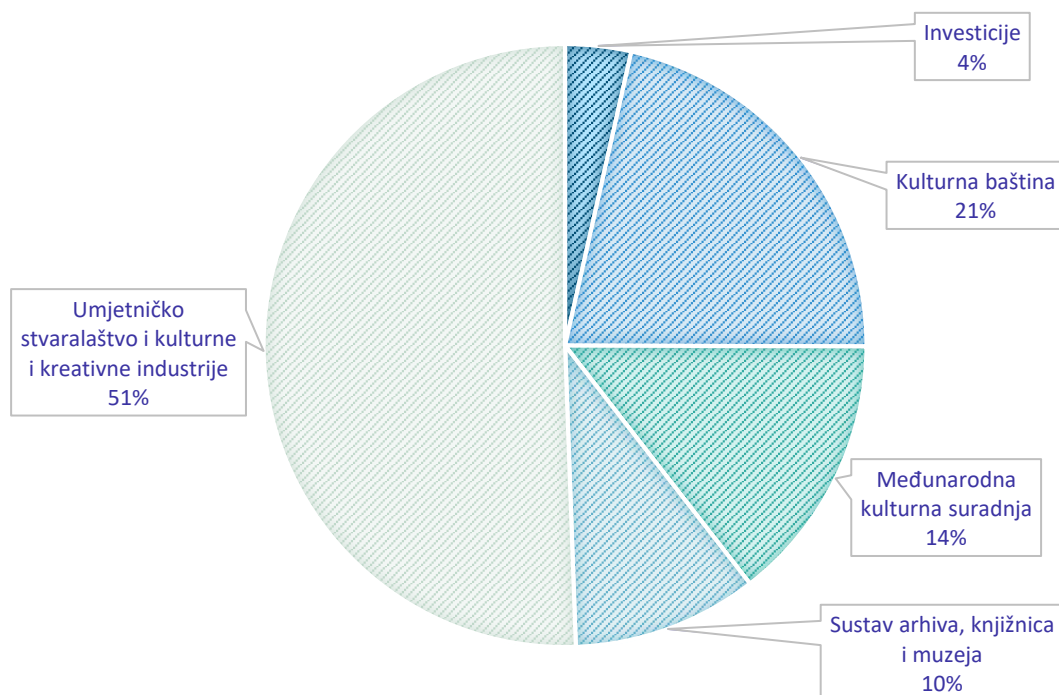
Tablica 2: Financiranje po kulturnim područjima

KULTURNO PODRUČJE	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Investicije	632	304.158.590	204	44.874.138
Kulturna baština	1.900	516.467.547	1.242	105.671.960
Međunarodna kulturna suradnja	1.224	27.972.621	834	11.766.680
Sustav arhiva, knjižnica i muzeja	875	51.067.903	574	22.778.125
Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije	6.008	285.625.535	2.920	104.023.084
UKUPNO	10.639	1.185.292.195	5.774	289.113.986

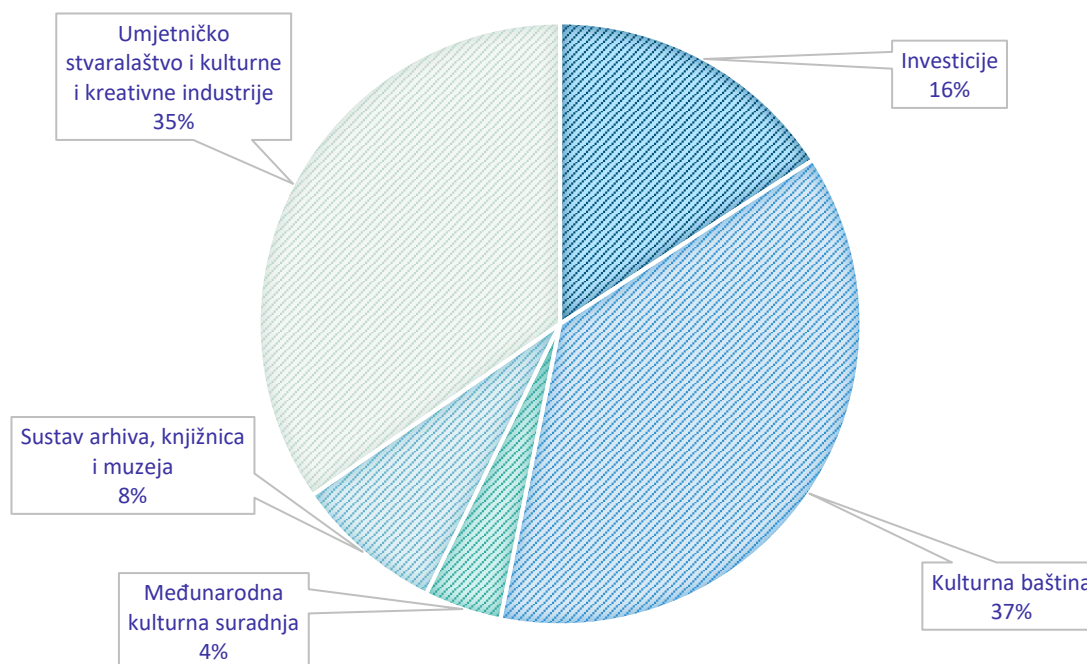
Tablica 3: Podjela programskih djelatnosti po kulturnim područjima

KULTURNO PODRUČJE	PROGRAMSKA DJELATNOST
Investicije	Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture
	Kulturna baština
Kulturna baština	Arheološka baština
	Digitalizacija arhivske, knjižnične i muzejske građe
	Nepokretna kulturna dobra
	Pokretna kulturna dobra
	Zaštita i očuvanje nematerijalnih kulturnih dobara
	Međunarodna kulturna suradnja
Međunarodna kulturna suradnja	Međunarodna kulturna suradnja
	Programi Kreativne Europe
Sustav arhiva, knjižnica i muzeja	Knjižnična djelatnost
	Muzejsko-galerijska djelatnost
Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije	Časopisi
	Dramska umjetnost
	Glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti
	Inovativne umjetničke i kulturne prakse
	Književne manifestacije
	Književni programi knjižara
	Književno stvaralaštvo
	Kulturno-umjetnički amaterizam
	Monografije iz područja kulture i umjetnosti
	Otkup knjiga
	Poduzetništvo u kulturi i kreativnim industrijama
	Poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika
	Potpura knjizi
	Potpura knjizi – strana
	Razvoj publike u kulturi
	Redovita djelatnost strukovnih udruga u kulturi
	Ruksak (pun) kulture
	Vizualne umjetnosti

Slika 7: Udio odobrenih pojedinih programa potpore po kulturnom području

Slika 8: Udio odobrenih sredstava po kulturnom području

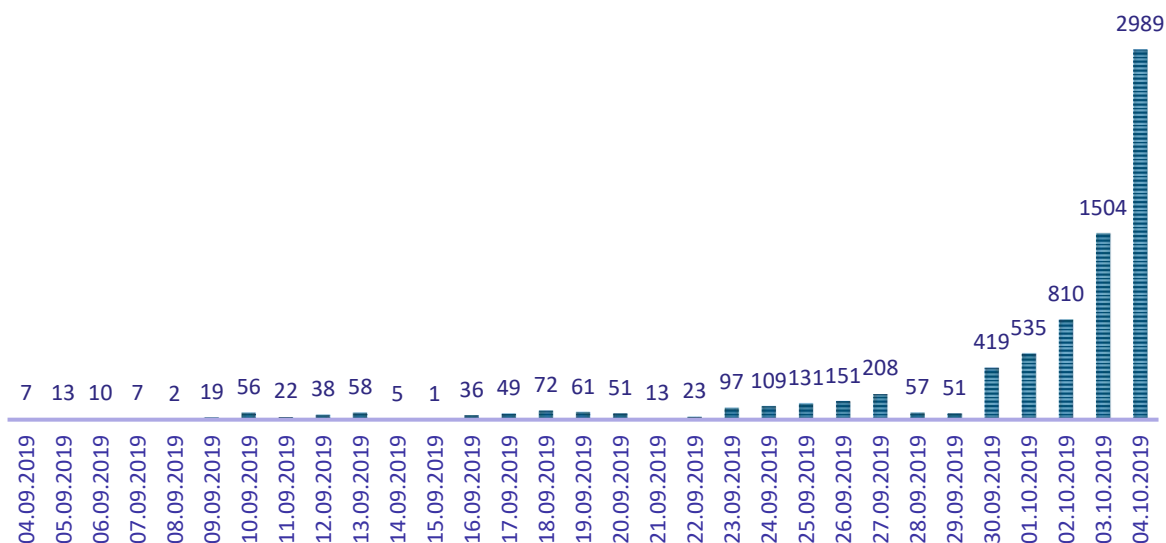

1.3. Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi za 2020. – nova javna e-usluga Ministarstva kulture

Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi za 2020. godinu omogućen je kroz novu javnu e-uslugu putem sustava e-Pisarnica. Zahvaljujući digitalizaciji svih natječajnih procesa, prijave se podnose bez potrebe slanja dokumenata u papirnatom obliku, što je rezultiralo smanjenjem administracijskih troškova i pravovremenom objavom rezultata natječaja. Za popunjavanje e-prijavnice potrebna je autentifikacija kroz Osobni korisnički pretinac sustava e-Građanin. Važno je napomenuti kako se uvođenjem novog sustava nisu mijenjali uvjeti Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske. Također, kao i do sada pravo podnošenja programa na temelju Poziva imaju samostalni umjetnici, umjetničke organizacije, ustanove u kulturi, udruge, pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u kulturi, kao i pravne i fizičke osobe za potrebe zaštite i očuvanja kulturnih dobara i arheološke baštine u skladu s uputama za prijavitelje.

Analiza ovogodišnjeg Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi pokazala je kako u usporedbi s prošlogodišnjim Javnim pozivom nije bilo većih odstupanja, odnosno da novi postupak prijave nije rezultirao manjim brojem prijava. Prijave programa zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara i ove su godine najbrojnije, s više od tisuću pristiglih prijava, a slijede ga četiri natječaja s više od 600 prijava, a to su: programi kulturno-umjetničkog amaterizma (glazbenog i folklornog), programi izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore), programi glazbe i glazbeno-scenske umjetnosti te programi dramske i plesne umjetnosti te izvedbenih umjetnosti. Završna tablica u prilogu prikazuje broj uspješno predanih prijavnica. Većina e-prijavnica zaprimljena je u zadnja dva dana natječaja.

Slika 9. Broj predanih prijavnica po danima

Tablica 4. Broj predanih prijavnica po natječajima

RBR.	NAZIV NATJEČAJA	PREDA NE PRIJAVE
1	11 Programi zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara u 2020. godini	1.005
2	20 Programi otkupa knjige u 2019. godini	900
3	3 Programi kulturno-umjetničkog amaterizma (glazbenog i folklornog) u 2020. godini	671
4	15 Programi izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore) u 2020. godini	647
5	2 Programi glazbe i glazbeno-scenske umjetnosti u 2020. godini	602
6	4 Programi dramske i plesne umjetnosti te izvedbenih umjetnosti u 2020. godini	559
7	8 Programi muzejske djelatnosti u 2020. godini	472
8	013 Programi međunarodne kulturne suradnje u 2020. godini	491
9	10 Programi inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi u 2020. godini	486
10	7 Programi knjižnične djelatnosti u 2020. godini	398
11	24 Programi poticanja razvoja publike u kulturi u 2020. godini	339
12	9a Programi vizualne umjetnosti u 2020. godini	345
13	11a Programi zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara u 2020. godini	331
14	6b Programi književnih manifestacija u 2020. godini	230
15	11b Programi zaštite i očuvanja kopnene arheološke baštine u 2020. godini	206
16	23 Programi Ruksak (pun) kulture u 2020. godini	177
17	13 Programi međunarodne kulturne suradnje u 2019. godini	112
18	18a Programi potpore izdavanju knjiga u 2020. godini	166
19	1 Programi redovne djelatnosti strukovnih udruga u kulturi u 2020. godini	138
20	25 Programi monografije iz područja kulture i umjetnosti u 2020. godini	115
21	6a Programi časopisa i elektroničkih publikacija u 2020. godini	105
22	5b Programi zaštite i očuvanja nematerijalnih kulturnih dobara u 2020. godini	90
23	16 Programi digitalizacije u arhivskoj, knjižničnoj i muzejskoj djelatnosti u 2020. godini	78
24	21 Programi književnih programa u knjižarama u 2020. godini	26
25	11c Programi zaštite i očuvanja podvodne arheološke baštine u 2020. godini	17
	UKUPNO	8.706

1.4. Novi model programskog financiranja ustanova u nadležnosti Ministarstva kulture

Tijekom 2019. godine nastavljeno je s uspostavom novog modela programskog financiranja 48 ustanova kojima je osnivač Ministarstvo kulture. Umjesto prijave svakog pojedinog programa na Poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi poput ostalih prijavitelja, programi ustanova planiraju se i ugovaraju zajedno s ostalim troškovima (materijalni izdatci i plaće), čime je osiguran bolji uvid u izdatke i upravljanje sredstvima ustanova, kao i smanjenje administrativnih poslova.

Nakon prve godine primjene novog modela nastavlja se s daljnjim administrativnim rasterećenjem, jača uloga upravnih vijeća, a ustanovama se ostavlja veća autonomija u planiranju i realizaciji programa.

Tablica 5: Ukupno financiranje ustanova u nadležnosti kroz proračun Ministarstva kulture u 2019. godini

USTANOVE U NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA KULTURE	PRORAČUN 2019.
Arhivi	93.807.150
Muzeji	165.435.449
Ostale ustanove	333.050.892
UKUPNO	592.293.491

1.5. Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“

Ministarstvo kulture nastavilo je u 2019. godini provedbu projekata sufinanciranih sredstvima Europskog socijalnog fonda, a koji su ugovoreni na temelju poziva za dostavu projektnih prijedloga objavljenih u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, specifičnog cilja 9.i.1 „Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina i borba protiv svih oblika diskriminacije“ te Prioritetne osi 4 „Dobro upravljanje“, specifičnog cilja 11.ii.1 „Razvijanje kapaciteta organizacija civilnog društva, osobito NVO i socijalnih partnera te jačanje civilnog i socijalnog dijaloga radi boljeg upravljanja“. Vrednujući ulogu kulture u izgradnji uključivog društva i jačanju socijalne kohezije, kao i važnost kulturne participacije za osobni razvoj i poboljšanje ukupne kvalitete života, Ministarstvo kulture podržalo je projekte koji doprinose aktivnom sudjelovanju ranjivih skupina u kulturnim i umjetničkim aktivnostima i sadržajima te jačanju kapaciteta stručnjaka u kulturi i umjetnosti. Ciljanim podupiranjem aktivnosti osoba mlađih od 25 i starijih od 54 godine, kao i kontinuitetom potpore, sustavno se djelovalo na stvaranje pretpostavki za njihovo ravnopravno sudjelovanje u kulturnom i društvenom životu zajednice. Projektima su obuhvaćena sva kulturna i umjetnička područja, a u njih je uključeno nekoliko tisuća sudionika diljem Republike Hrvatske. Među njima je znatan broj osoba s invaliditetom, nezaposlenih osoba, pripadnika nacionalnih manjina i korisnika socijalne skrbi. Također, Ministarstvo kulture podržalo je projekte koji razvijaju modele sudioničkog upravljanja temeljene na civilno-javnom partnerstvu kako bi se na taj način doprinijelo otvorenijem, uspješnijem, koherentnijem i participativnijem upravljanju u kulturi na cjelokupnom području RH.

Ministarstvo kulture prvi je put u okviru Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, specifičnog cilja 9.i.1 „Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina i borba protiv svih oblika diskriminacije“ omogućilo korištenje sredstava iz Europskog socijalnog fonda i nakladnicima neprofitnih medija, u svrhu unaprjeđenja kvalitete medijskog izvješćivanja o ranjivim skupinama i podizanja razine javne svijesti o njihovim pravima.

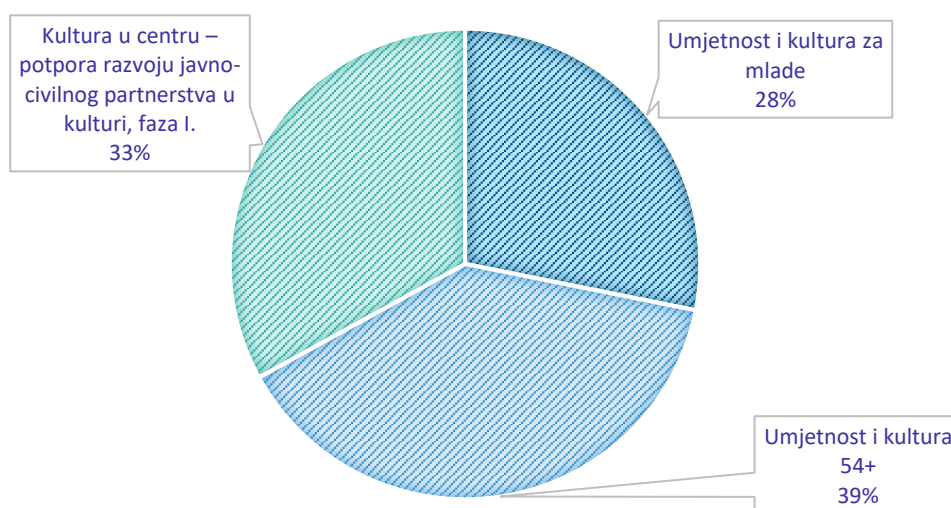
Ukupna financijska sredstva poziva za dostavu projektnih prijedloga koje je Ministarstvo kulture do kraja 2019. godine objavilo u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020“ iznose 103.000.000,00 HRK, od čega je ukupno ugovoreno 85.000.000,00 HRK. Time su stvoreni preduvjeti za poboljšanje uvjeta rada i jačanje kapaciteta u sektoru kulture. Potrebe uočene u kulturnom sektoru, kao i interes prijavitelja za realizaciju navedenih aktivnosti, potvrdio je broj prijavljenih projekata, višestruko premašujući raspoloživa sredstva.

U pripremi su pozivi za dostavu projektnih prijedloga „Umjetnost i kultura za djecu i mlade“ i „Čitanjem do uključivog društva“.

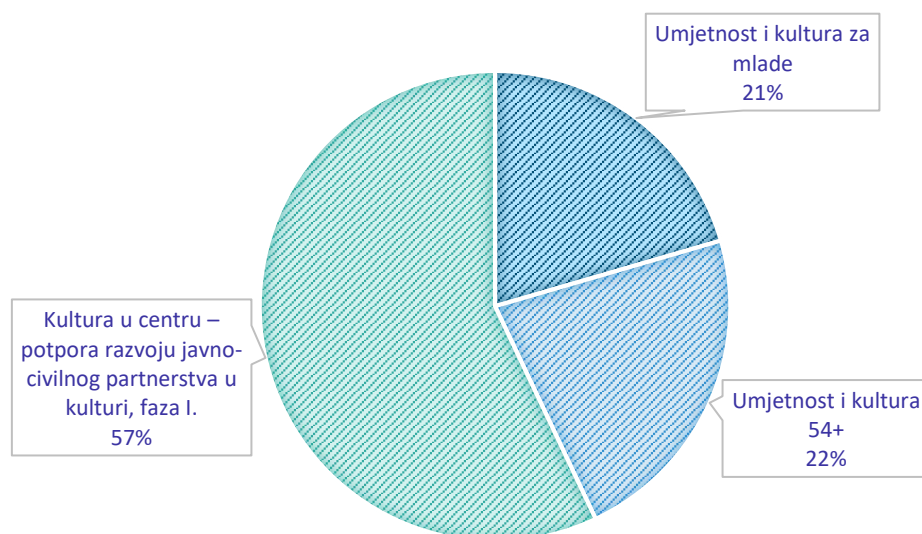
Tablica 6: Financiranje Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“

NAZIV NATJEČAJA	BROJ UGOVORENIH PROJEKATA	UKUPNA VRIJEDNOST UGOVORENIH PROJEKATA
Umjetnost i kultura za mlade	29	17.968.221
Umjetnost i kultura 54+	40	19.694.067
Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi, faza I.	34	49.998.315
UKUPNO	103	87.660.603

Slika 10: Raspodjela po broju ugovorenih projekata Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“

Slika 11: Raspodjela po ukupnoj vrijednosti ugovorenih projekata Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“

1.5.1. Umjetnost i kultura za mlade

Ukupan iznos: 18.000.000,00 HRK – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Bolja socijalna uključenost mladih u RH, posebno mladih u nepovoljnom položaju, većim sudjelovanjem u kulturnim i umjetničkim aktivnostima i sadržajima

Prihvatljive aktivnosti: Priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti za mlade u srednjim školama; priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti za mlade u nepovoljnom položaju; priprema i provedba kulturnih i umjetničkih programa

Prihvatljivi prijavitelji: organizacije civilnog društva u području kulture i umjetnosti; ustanove u kulturi; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Provedba projekata započela je potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Prvi ugovori sklopljeni su s korisnicima za projekte iz skupine aktivnosti A dana 22. prosinca 2017. godine. U 2018. godini započela je provedba za projekte ugovorene u okviru skupine aktivnosti B (potpisivanje ugovora s korisnicima bilo je dana 8. veljače 2018.), odnosno projekte iz skupine aktivnosti C (potpisivanje ugovora s korisnicima bilo je dana 24. travnja 2018). Projekti su trajali između 6 i 18 mjeseci. U aktivnostima su sudjelovale 1794 osobe mlađe od 25 godina, među kojima je bilo 146 osoba s invaliditetom, 209 pripadnika i pripadnica romske i drugih nacionalnih manjina, 170 nezaposlenih te 129 mladih osoba koje su korisnici socijalne skrbi. U okviru Poziva ugovoreno je 29 projekata ukupne vrijednosti 17.968.221,23 HRK. U 2019. godini završena je provedba za 28 projekata.

1.5.2. Umjetnost i kultura 54+

Ukupan iznos: 20.000.000,00 HRK – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Socijalno uključivanje i unaprjeđenje kvalitete života osoba starijih od 54 godine poboljšanjem pristupa kulturnim i umjetničkim aktivnostima

Prihvatljive aktivnosti: Priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine; stručno usavršavanje umjetnika i kulturnih djelatnika u području kulturne i umjetničke edukacije i medijacije usmjerene na osobe starije od 54 godine

Prihvatljivi prijavitelji: organizacije civilnog društva u području kulture i umjetnosti; ustanove u kulturi; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Provedba projekata započela je dana 23. srpnja 2018. godine potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Projekti traju između 6 i 18 mjeseci. Aktivnostima projekata dosad je obuhvaćeno 3715 sudionika i sudionica starijih od 54 godine, a dodatno se u području kulturne i umjetničke edukacije i medijacije za rad s osobama starijima od 54 godine usavršilo 80 stručnjaka i stručnjakinja. U okviru Poziva ugovoreno je 40 projekata ukupne vrijednosti 19.694.067,19 HRK, od kojih je 35 projekata završilo s provedbom u 2019. godini.

1.5.3. Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi, faza I.

Ukupan iznos: 50.000.000,00 HRK – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Razvoj dobrog upravljanja u kulturi jačanjem suradnje organizacija civilnog društva i javnog sektora

Prihvatljive aktivnosti: Jačanje kapaciteta ciljanih skupina uključenih u proces sudioničkog upravljanja u kulturi i podizanje javne svijesti o dobrom upravljanju u kulturi; razvoj i/ili uspostava sudioničkih modela upravljanja u kulturi; priprema i provedba kulturnih i umjetničkih programa; razvoj suradnje i umrežavanje u području sudioničkog upravljanja u kulturi

Prihvatljivi prijavitelji: Organizacija civilnog društva (umjetnička organizacija udruga/savez udruga koji djeluje u području kulture i umjetnosti); jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, ustanove u kulturi

Provedba projekata započela je dana 29. listopada 2018. godine potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Projekti traju između 12 i 24 mjeseca. U aktivnostima jačanja kapaciteta u području sudioničkog upravljanja u kulturi dosad je sudjelovalo 869 članova i zaposlenika udruga i umjetničkih organizacija, zaposlenika javnih ustanova u kulturi kojima je osnivač jedinica lokalne ili područne samouprave te zaposlenika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ukupno 310 organizacija civilnog društva sudjelovalo je u aktivnostima izgradnje kapaciteta

relevantnih za svoje područje rada. U okviru Poziva ugovorena su 34 projekta ukupne vrijednosti 49.998.314,86 HRK, od kojih je jedan dovršen u 2019. godini, a ostali se nastavljaju provoditi i u 2020. godini.

1.5.4. *Mediji zajednice – potpora socijalnom uključivanju putem medija, faza I.*

Ukupan iznos: 15.000.000,00 HRK – 85% iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, obvezni udio nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Unaprjeđenje kvalitete medijskog izvješćivanja o ranjivim skupinama i podizanje razine javne svijesti o njihovim pravima

Prihvatljive aktivnosti: Aktivnosti jačanja kapaciteta medijskih djelatnika (novinara); proizvodnja i objava programskih sadržaja medija namijenjenih povećanju vidljivosti ranjivih skupina

Prihvatljivi prijavitelji: neprofitni nakladnici medija

Poziv za dostavu projektnih prijedloga „Mediji zajednice – potpora socijalnom uključivanju putem medija, faza I.“ objavljen je 15. travnja 2019. godine, a projektni prijedlozi zaprimani su do 17. lipnja 2019. Provedba projekata ugovorenih ovim pozivom trebala bi započeti u 2020. godini.

1.6. Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“

Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ definira kulturnu baštinu kao jedno od područja od posebnog značenja za društveno-gospodarski razvoj RH. Ulaganjima u kulturnu baštinu i srodne sektore planira se postići doprinos rastu bruto nacionalnog dohotka, ali i porastu broja zaposlenih. Ova vrsta sinergijskog ulaganja postići će se Integriranim razvojnim programom koji je temeljen na obnovi kulturne baštine. Stoga je u okviru OPKK, specifičnog cilja 6c1 „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom“ proveden Poziv za dostavu projektnih prijedloga pod nazivom Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine za koji je nadležno Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Posredničko tijelo razine 1 te Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao Posredničko tijelo razine 2 i Ministarstvo kulture, kao sektorski nadležno tijelo, koje je sudjelovalo u pripremi Poziva te osigurava sredstva u proračunu i vrši isplate korisnicima.

Putem ovog Poziva bespovratnim se sredstvima financiraju projekti podijeljeni u dvije grupe aktivnosti:

- Grupa aktivnosti A – Priprema dokumentacije za provedbu Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine;
- Grupa aktivnosti B – Provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine.

Putem ovog Poziva za financiranje odobreno je ukupno 45 projekata iz grupe aktivnosti A (priprema studijske i projektne dokumentacije) i 19 projekata iz grupe aktivnosti B (zaštita, obnova i revitalizacija kulturne baštine s uključenom nabavom opreme). Ukupna je vrijednost ugovorenih projekata 1.015.037.004,62 HRK. U grupi aktivnosti A dodijeljen je iznos od 116.255.096,08 HRK bespovratnih sredstava, a u grupi aktivnosti B ukupno 664.409.959,62 HRK.

Tijekom 2019. godine završena je provedba gotovo svih projekata ugovorenih u okviru skupine A, dok je u skupini B završena provedba 6 projekata. U nastavku su navedeni projekti u skupini B čija je provedba završena tijekom 2019. godine.

1.6.1. *Integrirani razvojni program Virovitice „5 do 12 za Dvorac“*

Ukupna vrijednost projekta: 81.439.871,46 kn

Bespovratna sredstva: 66.659.100,04 kn

Korisnik: Grad Virovitica

U sklopu projekta obnovljen je Dvorac Pejačević u kojem je smješten Gradski muzej, Gradskom parku vraćen je perivojni izgled, uređene su šetnice u parku, kao i šetnica pored Gimnazije Petra Preradovića koju krasi nova, moderna fontana, postavljeni su dizajnerski drveni mostovi od kojih svaki ima svoju priču vezanu uz Viroviticu.

Unutar dvorca Pejačević je, osim muzejskog sadržaja (novi stalni postav, privremeni programi i izložbe), uređena i polivalentna dvorana koja će se koristiti za potrebe organiziranja događanja i aktivnosti Muzeja, ali i za potrebe vanjskih korisnika te prostori za ugostiteljstvo (restoran i kafić). Također, u prostorima dvorca bit će smješten i turističko-informativni centar (ujedno predstavlja mjesto prodaje ulaznica) sa suvenirnicom.

Slika 12. Dvorac Pejačević

1.6.2. Integrirani program „Civitas Sacra“ – unaprjeđenje turističke ponude Šibenika temeljene na valorizaciji kulturne baštine katedrale sv. Jakova i palače Galbiani

Ukupna vrijednost projekta: 36.380.859,92 kn

Bespovratna sredstva: 30.911.666,34 kn

Razdoblje provedbe projekta: 15.9.2016. – 6.3.2019.

Integrirani program Civitas Sacra temeljen je na kulturnoj baštini katedrale sv. Jakova i palače Galbiani u šibenskoj gradskoj jezgri. Projektom se obnavlja palača Galbiani te se unutar nje oprema interpretacijski centar posvećen UNESCO-ovu spomeniku – katedrali sv. Jakova, multimedijски centar i suvenirnica. Također, katedrala sv. Jakova oprema se prezentacijskom opremom, infopultom te klupama. U blizini katedrale ugrađuje se internetsko-prezentacijski centar s pristupnom točkom za bežično spajanje na internet. U blizini katedrale uredit će se dječje igralište koje će biti prilagođeno i djeci smanjene pokretljivosti i s invaliditetom.

1.6.3. Infocentar industrijske baštine – Holandska kuća

Ukupna vrijednost projekta: 29.282.809,15 kn

Bespovratna sredstva: 19.986.436,54 kn

Korisnik: Grad Sisak

Projektom je obnovljeno i revitalizirano staro žitno skladište „Holandska kuća“ sagrađeno oko 1860. godine – dobilo je novu namjenu i postalo Infocentrom industrijske baštine. Njime su uređeni izložbeni prostori Gradskog muzeja Sisak za povremene te stalne izložbe kojima će se prezentirati industrijska baština grada korištenjem novih tehnologija informatizacije, različitih metoda i sredstava interpretacije, multimedije te interaktivnih tehnika.

Slika 13. Infocentar industrijske baštine – Holandska kuća

1.6.4. Arheološki park Vižula

Ukupna vrijednost projekta: 19.645.579,23 kn

Bespovratna sredstva: 16.040.624,19 kn

Korisnik: Općina Medulin

Projekt Arheološki park Vižula odnosi se na integrirano ulaganje u uređenje poluotoka Vižule kao arheološkog parka za posjetitelje te u razvoj turističkih sadržaja, infrastrukture i sustava održivog upravljanja i promocije temeljenih na kulturnoj baštini. Projekt će pridonijeti rješavanju središnjeg problema sezonalnosti turizma jer su se dva zaštićena kulturna dobra uložnim sredstvima obnovila i obogatila atraktivnim sadržajima, čime će se privući posjetitelji i izvan turističke sezone. Navedeno će utjecati na porast noćenja i produženje sezone kao i stvaranje novih radnih mjesta.

1.6.5. Lazareti – kreativna četvrt Dubrovnika

Ukupna vrijednost projekta: 33.782.458,92 kn

Bespovratna sredstva: 25.995.571,00 kn

Korisnik: Grad Dubrovnik

U okviru projekta obnovljene su tri lađe spomeničkog kompleksa Lazareti te je nabavljena oprema potrebna za izvođenje kulturno-turističkih programa zanimljivih lokalnom stanovništvu i turistima. Obnovljene lađe prilagođene su potrebama osoba s invaliditetom, turistički vodiči educiraju se o vođenju osoba s invaliditetom te će se izraditi maketa Lazareta prilagođena slijepim i slabovidnim osobama, za potpuni doživljaj kulturne baštine.

Slika 14. Dubrovački Lazareti

1.6.6. Integracija kulturne i povijesne baštine Franjevačkog samostana u turističku ponudu grada Vukovara

Ukupna vrijednost projekta: 15.634.694,39 kn

Bespovratna sredstva: 7.972.532,81 kn

Korisnik: Franjevački samostan Vukovar

U okviru projekta obnovljen je i revitaliziran Franjevački samostan u Vukovaru u kojem je smješten Franjevački muzej Vukovar otvoren 3. svibnja 2019. godine. Obnovom Franjevačkog samostana (kripta, zvonik, atrij, hodnik) obogaćena je kulturno-memorijalna ponuda Grada Vukovara, a rekonstrukcijom i uređenjem potkrovlja od 375 metara četvornih dobiven je odgovarajući prostor za znanstveno-edukativne aktivnosti, kao i za adekvatno zbrinjavanje velikog fundusa knjiga knjižnice fra Marko Kurolt. Provedbom projekta osigurana je i katalogizacija te digitalizacija zaštićenog kulturnog dobra koje se sastoji od tri zbirke knjiga (knjige iz XVII., XVIII. i XIX. stoljeća i matične knjige) i zbirke inventara samostana, uz fundus drugih knjiga smještenih u sklopu Franjevačkog samostana, čime će se osigurati njihova dostupnost i pristupačnost široj, lokalnoj i akademskoj, zajednici. U podrumu Franjevačkog samostana bit će uređene vinoteka i suvenirnica s dizajniranim suvenirima i brošurama muzeja i proizvodima lokalnih proizvođača (vinara, obrta za izradu suvenira, pčelara i sl.).

1.6.7. Povijest na zrnu soli

Ukupna vrijednost projekta: 61.656.446,73 kn

Bespovratna sredstva: 32.579.964,53 kn

Korisnik: Općina Ston

„Povijest na zrnu soli“ integrirani je projekt obnove jedinstvene kulturne baštine na području Stona. U okviru projekta obnovljena su 3 objekta kulturne baštine, dok je 10 kulturnih dobara postalo dostupno. To su zidine, tvrđave, lapidarij te crkvice i ostatci crkvice i arheološko nalazište. Uređenjem parka u Stonu te stvaranjem brojnih novih inovativnih turističkih sadržaja postiže se sinergijsko djelovanje integriranih komponenta s ciljem rasta i razvoja kraja.

Tijekom 2020. godine očekuje se realizacija i završetak provedbe sljedećih projekata:

- Revitalizacija područja tvrđave sv. Ivana u Šibeniku
- Unaprjeđenje kontinentalnog turizma turističkom valorizacijom povijesno-kulturne baštine Grada Ludbrega
- Revitalizacija kulturnopovijesne baštine zaseoka Kotišina kod Makarske
- Zadar baštini – integrirani kulturni program Grada Zadra 2020.
- Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine
- Edukativni i informativni centar mladih Stara Pekara s trgom Vatroslava Lisinskog, Tvrđa, Osijek
- Ruralna, poučna, kulturno-etnografska turistička atrakcija u Dubrovačko-neretvanskoj županiji
- Rekonstrukcija i revitalizacija fortifikacija Starog grada Čakovca u Muzej nematerijalne baštine
- Integrirani razvojni program KulTERRA – Revitalizacija istarskih kaštela Morosini – Grimani i Petrapilosa
- Sinj u sridu
- Centar za posjetitelje – Dvorac Janković – Centar za posjetitelje.

2. Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije

2.1. Unaprjeđivanje uvjeta za umjetničko stvaralaštvo

U okviru Programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2019. raspisani su posebni javni pozivi za poticanje glazbenog i dramskog stvaralaštva, uz one za poticanje književnog stvaralaštva, dodjelu stimulacija za najbolja književna ostvarenja, za programe promidžbe knjige i čitanja, poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika, poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama, program Ruksak (pun) kulture te za programe koji potiču razvoj publike u kulturi.

2.2. Dramska i plesna umjetnost, glazba i amaterizam

Tablica 7: Financiranje dramske i plesne umjetnosti, glazbe i amaterizma

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Dramska umjetnost	605	52.772.217	438	24.052.973
Glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti	578	29.255.846	321	10.421.000
Kulturno-umjetnički amaterizam	792	18.523.008	400	6.215.700
UKUPNO	1.975	100.551.071	1.159	40.689.673

2.3. Knjiga i nakladništvo

Tablica 8: Financiranje knjige i nakladništva

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Časopisi	116	11.499.970	67	3.997.000
Književne manifestacije	209	9.860.879	122	3.718.895
Književni programi knjižara	34	1.254.256	25	420.000
Književno stvaralaštvo	194	9.702.000	68	1.743.000
Otkup knjiga	1.244	0	455	14.798.723
Potpora knjizi	182	30.525.888	76	8.102.730
Potpora knjizi – strana	61	426.706	55	109.010
UKUPNO	2.040	63.269.699	868	32.889.358

2.3.1. Zaživio novi model potpore izdavanju knjiga

Potpora se dodjeljuje nakladnicima za izdavanje vrijednih knjiga za čije objavljivanje treba osigurati posebna sredstva za istraživački, književnopovijesni ili osobito zahtjevan prevodilački rad. Prednost imaju iznimna pjesnička, prozna ili književnoesejistička djela, naročito suvremenih domaćih autora.

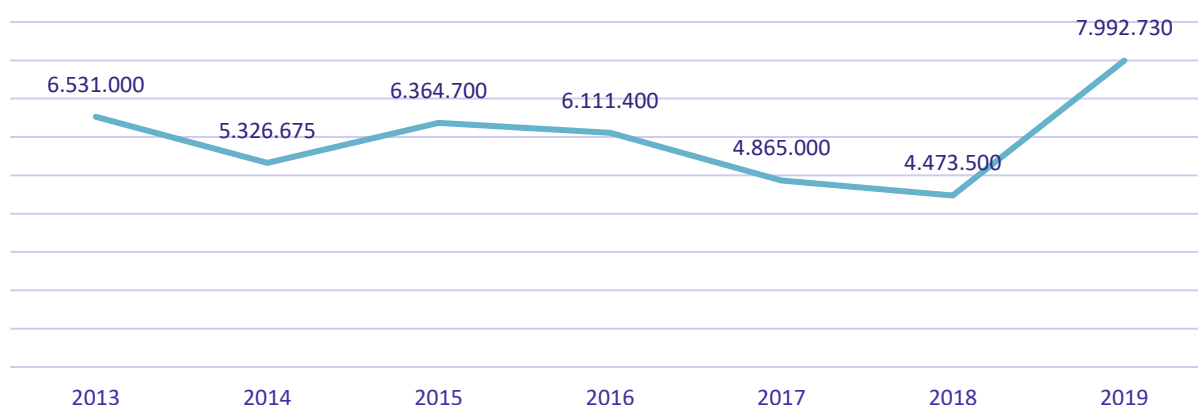
Dodjeljivanjem potpore vrijednim djelima inozemnih autora nastojalo se pomoći domaćim nakladnicima u održavanju koraka sa svjetskim trendovima u književnosti, odnosno omogućiti domaćoj čitateljskoj publici pristup najvrjednijim djelima suvremene svjetske književnosti. U 2019. godini potpora nakladnicima za izdavanje knjiga dodijeljena je prema novom modelu koji se u odnosu na dosadašnji razlikuje u vrednovanju kompletnog nakladničkog portfelja, odnosno nakladničke prijave u cjelini, a sredstva se ne dodjeljuju za svaku knjigu pojedinačno kao ranijih godina, već se za cjelokupni program ili njegov određeni segment, što se specificira ugovorom, dodjeljuje pojedinačni iznos.

Osim vrednovanja novoprijavljenog programa posebna se pozornost poklanja ukupnom dosadašnjem radu nakladnika, izvršavanju obveza, naročito prema autorima i drugim suradnicima, kvaliteti i odjeku dosad objavljenih naslova, kao i osmišljavanju i provedbi aktivnosti kojima njihova izdanja dolaze do čitatelja. U budućuće se također planira valorizirati ukupnu produkciju pojedinog nakladnika kako bi se potpora Ministarstva kulture dugoročno učinila što učinkovitijom.

Od 182 nakladničke prijave sufinancirano ih je 76 ukupnim iznosom od 7,992.730,00 kn, što je znatni financijski porast u odnosu na ranije godine.

U organizaciji ili uz sufinanciranje Ministarstva kulture Hrvatska se tijekom 2019. godine predstavila na sajmovima u Frankfurtu, Leipzigu, Beču, Varšavi, Pekingu, Beogradu, Sarajevu i Podgorici, ali prvi put i na Pariškom sajmu *Salon de Livre*. U cilju što bolje promidžbe na inozemnim sajmovima i poticanja prijevoda hrvatskih autora na strane jezike Ministarstvo nastavlja sa sustavnim financiranjem stranih prevoditelja i izdavača koji objavljuju hrvatske autore, financiranjem oglednih prijevoda kao i projekta *Croatian Literature*: <https://www.croatian-literature.hr>.

Slika 15: Sufinanciranje nakladničkih prijava od 2013. do 2019. godine

2.4. Ruksak (pun) kulture i razvoj publike

Tablica 9: Financiranje programa Ruksak (pun) kulture i Razvoj publike u kulturi

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Razvoj publike u kulturi	367	15.599.209	78	1.995.875
Ruksak (pun) kulture	229	/	107	1.770.567
UKUPNO	596	15.599.209	185	3.766.442

2.4.1. Ruksak (pun) kulture

U uspješnu provedbu programa Ruksak (pun) kulture – umjetnost i kultura u vrtiću i školi u 2019. godini bilo je uključeno 178 odgojno-obrazovnih ustanova, 49 dječjih vrtića, 91 osnovna škola, 30 srednjih škola i 8 centara za odgoj i obrazovanje. U 66 umjetničko-edukativnih programa sudjelovalo je više od 5500 djece i mladih. U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije realiziran je „otočki“ Ruksak (pun) kulture čiji su se programi odvijali na 21 otoku, u 5 dječjih vrtića, 26 osnovnih škola i 4 srednje škole. U mjesecu studenom 2019. godine realiziran je eksperimentalni program Ruksak (pun) kulture – umjetnost i kultura u vrtiću i školi u Subotici za djecu Hrvate izvan Republike Hrvatske. U 8 umjetničko-edukativnih programa sudjelovalo je oko 400 djece i mladih u odgojno-obrazovnim ustanovama u Subotici. Po prvi puta su u 2019. godini održana i dva cjelogodišnja Ruksaka: Vježbenica za pokret i ples u praksi, Plesnog centra Tala i Sedmi kontinent – filmska destinacija za djecu Udruge Djeca susreću umjetnost. Programi su se održali u Dječjem vrtiću Bambi u Sunji i u Osnovnoj školi Budaševo – Topolovac – Gušće, u Budaševu. Obje odgojno-obrazovne ustanove nalaze se u području od posebne državne skrbi.

2.4.2. *Potpore programima koji potiču razvoj publike u kulturi u Republici Hrvatskoj u 2019. godini*

Razvoj publike u kulturi jedan je od prioriteta i bitna sastavnica održivosti kulturne politike u Republici Hrvatskoj, ali i u čitavoj Europi. Usmjeren je na kreiranje dugoročnih procesa koji će podići razinu aktivnog sudjelovanja publike u kulturi i umjetnosti, učiniti ih dostupnijima, prepoznajući različite potrebe publike, njezinih socijalnih i ekonomskih iskustava te dob potencijalnih korisnika.

U 2018. godini pokrenut je pilot-program Razvoj publike u kulturi, koji se nastavio u 2019. godini. Na Poziv je prispjelo 365 prijava, od kojih je odobreno 78 programa.

Pri odabiru programa vodilo se računa o kvaliteti, izvornosti i inovativnosti, pomicanju interkulturalnog dijaloga, stručnoj utemeljenosti, ekonomičnosti i regionalnoj rasprostranjenosti. Programima koji su bili kvalitetni u razdoblju pilot-projekta omogućio se nastavak rada dodjelom potpora – npr. Društvu za znanstvenu fantastiku Sfera, Društvu hrvatskih književnih prevodilaca, Glazbenoj školi Karlovac, Udruzi za promicanje stvaralaštva jednakih mogućnosti Alternator i Glazbenoj mladeži Split.

2.4.3. *Provedba Nacionalne strategije poticanja čitanja*

Nacionalna strategija poticanja čitanja u 2019. slijedila je mjere i aktivnosti predviđene Akcijskim planom za ovu godinu.

U suradnji s Ministarstvom zdravstva priprema se provođenje programa „Rođeni za čitanje“ na nacionalnoj razini. Ministarstvo kulture objavilo je hrvatskim autorima i ilustratorima poziv za četiri slikovnice koje bi se dijelile u sklopu programa „Rođeni za čitanje“ (djeci od 6 mjeseci do polaska u školu), informirajući roditelje o važnosti čitanja. Ministarstvo kulture objavilo je i javni poziv osnovnim i srednjim školama za izradu videonajave književnog djela. Učenici svih škola na prostoru Republike Hrvatske imat će priliku sudjelovati na natječaju za izradu videonajave književnog djela. Glavna je nagrada (kulturno-umjetnički) izlet za cijeli razred učenika čija će videonajava dobiti najvišu ocjenu.

Pripremljen je javni poziv za financiranje provedbe Nacionalne strategije poticanja čitanja sredstvima Europskog socijalnog fonda. Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava OPULJP „Čitanjem do uključivog društva“ bit će raspisan u prvom kvartalu 2020. godine.

2.5. Vizualna umjetnost i inovativne umjetničke i kulturne prakse

Tablica 10: Financiranje vizualne umjetnosti i inovativne umjetničke i kulturne prakse

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Inovativne umjetničke i kulturne prakse	435	27.350.875	256	5.946.000
Monografije iz područja kulture i umjetnosti	85	3.600.590	38	911.906
Poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika	149	5.080.484	47	1.372.195
Vizualne umjetnosti	354	15.884.571	204	3.507.510
UKUPNO	1.023	51.916.521	545	11.737.611

2.5.1. *Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika*

Nakon uspješno provedenog pilot-projekta u 2018. godini Ministarstvo kulture je u 2019. godini objavilo Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika u 2019. godini. Proračun za navedene programe povećan je u odnosu na 2018. za 500.000 kuna. Na Javni poziv pristiglo je ukupno 149 prijava vizualnih umjetnika. Potpore je ostvarilo 47 vizualnih umjetnika.

Projekt potpora vizualnim umjetnicima nastaviti će se i u sljedećim godinama formulirajući nove natječajne kategorije i aktivnosti koje će odgovoriti na uočene potrebe u području vizualnog stvaralaštva. Predloženo je da se osmisli program kojim bi se stranim kustosima omogućio kraći studijski boravak u RH, posjet umjetničkim atelijerima te razgovor s umjetnicima, u cilju boljeg upoznavanja s hrvatskom suvremenom vizualnom umjetnošću i njezina uključivanja u međunarodni kontekst.

2.5.2. *Uspješno provedena prva godina financiranja nove programske djelatnosti „Monografije iz područja kulture i umjetnosti“*

Kako bi se ujednačili kriteriji vrednovanja i osigurao cjelovit uvid u programe izdavanja monografija iz područja kulture i umjetnosti, ta je programska djelatnost u okviru Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2019. godinu prvi put izdvojena uz posebnu prijavnicu, uvjete i smjernice za vrednovanje programa. Tako je sufinancirano 38 monografija u ukupnom iznosu od 911.906,25 kn. Podržani su programi u svim umjetničkim područjima, s posebnim naglaskom na vizualnim umjetnostima te monografijama istaknutih umjetnika koji dosad nemaju objavljena monografska izdanja. Pozornost je bila usmjerena i na vrednovanje izdanja koja obuhvaćaju relevantne teme iz svih umjetničkih područja, a odlikuju se multidisciplinarnim pristupom, te sintezna i problemska izdanja vezana uz povijest i suvremenost hrvatske kulture i umjetnosti.

2.6. Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama u 2019. godini

Tablica 11: *Financiranje programa Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama*

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Poduzetništvo u kulturi i kreativnim industrijama	253	31.809.755	127	8.000.000

Ministarstvo kulture u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta provelo je Javni poziv za poticanje poduzetništva u kulturnim i kreativnim industrijama za 2019. godinu, koji je nastavak uspješne desetogodišnje provedbe programa Poduzetništvo u kulturi. Program je odgovor dvaju ministarstava na potrebu jačanja i daljnjeg razvoja malih i srednjih poduzetnika u području kulturnih i kreativnih industrija, kao i rezultat strateškog usmjerenja prema većem horizontalnom sektorskom povezivanju (gospodarstva, turizma, znanosti i obrazovanja) i kreativnosti usmjerene prema istraživanju i inovaciji te digitalnim tehnologijama. Na Poziv su pristigle 253 prijave, a sufinanciranje je ostvarilo 127 gospodarskih subjekata koji djeluju u područjima izvedbenih i vizualnih umjetnosti, književno-nakladničke i knjižarske te audiovizualne djelatnosti koja obuhvaća i djelatnost razvoja i proizvodnje videoigara.

2.7. Posebni projekti

2.7.1. *Hrvatski nastup na 58. Venecijanskom bijenalu*

Na temelju raspisanog Javnog poziva za isticanje kandidature za povjerenika hrvatskog nastupa na Venecijanskom bijenalu te po razmatranju 16 pristiglih prijedloga, za hrvatski nastup na 58. Venecijanskom bijenalu odabran je projekt „Tragovi nestajanja (u tri čina)“ Igora Grubića i kustosice Katerine Gregos.

Projekt Igora Grubića „Tragovi nestajanja (u tri čina)“ nastajao je tijekom trinaest godina, od 2006. do 2019. godine, a čine ga tri povezana fotografska eseja i animirani film, postavljeni u posebno osmišljenoj mizansceni. Projektom se istražuje njegov utjecaj na promjene u stanovanju, urbanom tkivu, javnom prostoru i društvenim odnosima. Hrvatski paviljon veličine je 300 m², a nalazi se u neposrednoj blizini Fondazione Prada te se do sada nije koristio za nacionalne paviljone, ali se svojom arhitekturom napuštenog radnog prostora pokazao idealnim za predstavljanje rada Igora Grubića. Ministarstvo kulture za projekt je izdvojilo 750.000,00 kuna te 80.000,00 eura za najam i adaptaciju prostora.

2.7.2. *Hrvatska izložba na Praškom kvadrijenalu scenografije i scenskog prostora*

Izložbom i instalacijom Ivana Marušića Klifa „Klizanje u nepoznato / Sliding into the Unknown“ Hrvatska se predstavila na Praškom kvadrijenalu. Izložba je nastala u produkciji Hrvatskog dizajnerskog društva, a organizirali su je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i HDD. Kustosi su izložbe Marko Golub i Maša Milovac.

Izložba „Klizanje u nepoznato“ treća je hrvatska izložba na Praškom kvadrijenalu koju producira Hrvatsko dizajnersko društvo. Obje prethodne izložbe (održane 2011. i 2015.), različite u promišljanju autorstva scenografa u kontekstu suvremene hrvatske scenografske prakse (*ScenEGOgraphy: Stage Designer as an Author* i *Intangible*), kao i ovogodišnja izložba, bile su i nagrađene na toj uglednoj međunarodnoj kulturnoj manifestaciji.

Izložba/instalacija „Klizanje u nepoznato“ predstavila je multimedijски rad hrvatskog vizualnog umjetnika Ivana Marušića Klifa većinom u području kazališnih izvedbi u proteklih nekoliko godina. Njegov rad u kazalištu proistekao je iz njegove individualne umjetničke prakse kao i kolektivne kreativne dinamike izvedbenih umjetnosti.

2.7.3. *Europski forum mladih stručnjaka o baštini*

Forum se održavao u Zadru od 20. do 24. svibnja 2019. godine u organizaciji UNESCO-a i Europske komisije, Hrvatskog povjerenstva za UNESCO i Ministarstva kulture te Grada Zadra kao rezultat aktivnosti započetih u sklopu Europske godine kulturne baštine. Cilj zajedničkog projekta Europske unije i UNESCO-a jest promicanje kulturne raznolikosti i interkulturalnog dijaloga kroz sveobuhvatni, integrirani i participativni pristup baštini – prihvaćajući kulturnu baštinu u njezinim materijalnim i nematerijalnim oblicima i mobilizirajući sve relevantne dionike, osobito mlade. Naglašava doprinos baštine osnaživanju mladih i promicanju inkluzivne i održive budućnosti širom Europe. Projekt se sastojao od dva dijela: podizanja svijesti o učenju o nematerijalnoj kulturnoj baštini (provedeno kroz seriju aktivnosti sa školama u Europskoj uniji, osobito onima koje surađuju s članovima programa UNESCO-ovih udruženih škola – oko 2000 škola u Europi) te osnaživanja i uključivanja mladih stručnjaka u području baštine koji se bave zaštitom. Forum je okupio 28 mladih stručnjaka s iskustvom u području kulturne baštine iz 28 zemalja Europske unije u dobi od 25 do 32 godine.

2.8. Program Kreativna Europa

Program Europske unije Kreativna Europa (2014. – 2020.) sedmogodišnji je program namijenjen kulturnom i audiovizualnom sektoru u okviru kojeg se nalaze dva zasebna potprograma – potprogram Kultura i potprogram MEDIA, koje u RH provode uredi Kultura pri Ministarstvu kulture te MEDIA pri Hrvatskom audiovizualnom centru.

2.8.1. *Potprogram KULTURA*

U 2019. godini hrvatski su prijavitelji kroz pozive potprograma Kultura osigurali ukupno 1.432.045 eura te je Ministarstvo kulture sufinanciralo ukupno 63 programa u iznosu od 1.700.366 kn. Na internetskoj stranici www.deskkultura.hr objavljeni su detalji o projektima koji su podržani kroz potprogram Kultura od početka programa, a početkom godine otvorena je Facebook stranica putem koje Desk dijeli informacije o svim segmentima programa Kreativna Europa.

Desk Kreativne Europe – Ured Kultura Hrvatske organizirao je ili aktivno sudjelovao u 33 događanja posvećena promidžbi programa. Organizirani su informativni pultovi na brojnim platformama, poput LEAP Summita, Zagreb Book Festivala, Festivala plesa i neverbalnog kazališta u Svetvinčentu i Festivala Otok glazbe na Lastovu. Uz redovite edukacije, Desk je ostvario i suradnju pod nazivom Kreativne sinergije s deskovima iz Austrije, Slovenije i Mađarske te je ugostio francuske stručnjake iz kulture kako bi povezao hrvatski kulturni sektor s europskim kolegama i perspektivama. Budući da je na europskoj razini u fokusu sektorski pristup, stavljen je poseban naglasak na pozive i aktivnosti kroz inicijativu *Music Moves Europe* te je Desk sudjelovao na konferenciji *Runda Digital Day* kako bi se glazbene profesionalce upoznao s trendovima i mogućnostima u njihovu području. S ciljem poticanja građana na raspravu i promišljanje o hrvatskom predsjedanju Vijećem Europske unije, Desk Kreativne Europe – Ured Kulture s partnerima Uredom za udruge Vlade RH i platformom CROSOL organizirao je tri radionice ususret Predsjedanju RH 2020. g. u Rijeci, Varaždinu i Splitu. Više o radu DKE – Ureda KULTURA RH: <http://deskkultura.hr/>.

2.8.2. Potprogram MEDIA

Potprogram MEDIA u sklopu Programa Kreativna Europa namijenjen je europskoj audiovizualnoj industriji. Hrvatski prijavitelji osigurali su u razdoblju od siječnja do kraja studenog 2019. godine, kroz pozive Potprograma MEDIA, iznos od 778.821,00 eura.

Ured MEDIA Hrvatske ured je za promidžbu i informiranje o Potprogramu MEDIA te od rujna 2008. postoji kao dio Hrvatskog audiovizualnog centra. Također pruža savjete i odgovara na upite hrvatskih filmskih i televizijskih profesionalaca i producenata videoigara, pojašnjavajući različite strategije financiranja i kriterije prihvatljivosti, te organizira razne radionice, infodane i predavanja.

U 2019. DKE – Ured MEDIA Hrvatske organizirao je ili aktivno sudjelovao u 31 događanju posvećenom promidžbi Potprograma MEDIA kao i gorućim pitanjima filmske industrije. Od toga je organizirao samostalno ili u suradnji s drugim MEDIA deskovima, festivalima, organizacijama 21 događanje, sudjelovao kao gost predavač, panelist ili sudionik u 8 događanja te je suorganizirao dva sinergijska događanja u suradnji s Uredom Kultura iz Hrvatske s fokusom na zajedničkim kreativnim ambasadorima. Aktivno je promovirao hrvatske uspješnice poput dječjeg filma „Moj dida je pao s Marsa“, Udruge Restart u okviru projekta „Kinedok“, Art-kina iz Rijeke kao budućeg nositelja filmskih programa u okviru Dječje kuće i EPK 2020 te je surađivao s deskovima iz regije poput Sjeverne Makedonije i Srbije, s deskovima iz jugoistočne Europe poput Bugarske, Grčke i Rumunjske. U fokusu su bile i zemlje poput Armenije, Gruzije, Italije, Luksemburga, Njemačke, Norveške, Portugala i Ukrajine, nastojeći s jedne strane putem zajedničkih panela i radionica što bolje pripremiti prijavitelje i njihove projekte na pozive Potprograma MEDIA, a s druge strane pomoći u međusobnom umrežavanju zajedničkih profesionalaca, odnosno trenutnih i budućih korisnika Potprograma MEDIA. Više o radu DKE – Ureda MEDIA RH: www.mediadesk.hr.

3. Sustav arhiva, knjižnica i muzeja

Tablica 12: *Financiranje sustava arhiva, knjižnica i muzeja*

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Digitalizacija arhivske, knjižnične i muzejske građe	76	3.991.384	45	655.744
Knjižnična djelatnost	390	23.995.429	347	17.798.200
Muzejsko-galerijska djelatnost	485	27.072.473	227	4.979.925
UKUPNO	951	55.059.287	619	23.433.869

Tablica 13: *Financiranje programa knjižnične djelatnosti*

GODINA	2017.	2018.	2019.
BROJ PROGRAMA	302	317	347
ODOBRENA SREDSTVA	17.276.900	17.378.300	17.798.200

Tablica 14: *Financiranje programa muzejske djelatnosti*

GODINA	2017	2018	2019
BROJ PROGRAMA	328	243	227
ODOBRENA SREDSTVA	4.788.575	5.296.500	4.979.925

3.1. Normativne aktivnosti

3.1.1. *Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*

U veljači 2019. godine usvojen je novi **Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti**. Novim zakonom predviđen je suvremeni normativni okvir usklađen s europskim zakonodavstvom i naprednim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. Njime se prvi put uređuje sadržaj koji obuhvaća digitalizaciju knjižnične građe, organizaciju *online* knjižničnih usluga te postavljanje i upravljanje repozitorijima digitalne građe. Također se proširuje rad Nacionalne i sveučilišne knjižnice te se kao novina uređuje rad Hrvatske knjižnice za slijepe. U baštinskom dijelu određuje se status kulturnog dobra za *Croaticu*, nacionalnu zbirku knjižnične građe, te status kulturnoga dobra za knjige i ostalu tiskanu građu nastalu do 1850. godine. Definirano je obavljanje knjižnične djelatnosti kao javne službe za javne i privatne knjižnice te je definiran pojam i utvrđene su primateljice obveznog primjerka. U dogovoru s knjižničarskom zajednicom precizirani su uvjeti za imenovanje ravnatelja javne knjižnice. Kao u Zakonu o arhivima i arhivskoj djelatnosti, i kod ovog Zakona propisuje se obveza donošenja nacionalnog plana razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti.

Nakon usvajanja Zakona s radom su započele četiri radne skupine eminentnih stručnjaka iz područja knjižničarstva, koje je imenovalo Ministarstvo kulture, s ciljem izrade smjernica za četiri pravilnika koji proizlaze iz Zakona, a koje je potrebno donijeti u roku od godinu dana nakon usvajanja Zakona. To su pravilnici: o zaštiti i smještaju knjižnične građe, o reviziji i otpisu knjižnične građe, o ulozi, zadaćama i matičnoj djelatnosti knjižnica, o pripravničkom stažu i stalnom stručnom usavršavanju u knjižničarskoj struci te o obveznom primjerku. Dakle, struka je pozvana odrediti sve elemente i ključne smjernice koji će kroz pravilnike detaljnije razraditi pojedine odredbe Zakona radi njihove uspješne primjene.

Usporedno, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, sukladno novom Zakonu, kao središnja ustanova hrvatskog knjižničarstva, izrađuje prijedloge standarda za narodne, specijalne, digitalne, školske, visokoškolske, znanstvene i sveučilišne knjižnice koji se donose radi utvrđivanja objektivnih i primjenjivih stručnih kriterija i mjerila za osiguranje kvalitetnih knjižničnih službi i usluga u svim vrstama knjižnica.

Započelo se s pripremom Nacionalnog plana razvoja hrvatskog knjižničarstva, koji će biti dijelom Nacionalnog plana razvoja hrvatske kulture i u kojem će biti istaknut poseban društveni interes za knjižnice, njihova uloga u društvu, uvriježene i nove zadaće, poglavito vezano uz intenzivne društvene i tehnološke promjene kojima svjedočimo posljednjih triju desetljeća.

3.1.2. *Donošenje podzakonskih akata nastavno na Zakon o arhivskom gradivu i arhivima*

Slijedom stupanja na snagu novog, cjelovitog Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/18), u 2019. godini nastavljen je rad na izradi provedbenih propisa te Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti. Rezultat navedenog rada jest donošenje novog **Pravilnika o stručnim arhivskim zvanjima i drugim zvanjima u arhivskoj struci te uvjetima i načinu njihova stjecanja, Pravilnika o korištenju javnog arhivskog gradiva i Pravilnika o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskoga gradiva te broju i strukturi stručnog osoblja arhiva**, dok se Pravilnik o evidencijama u arhivima i Pravilnik o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva pripremaju za savjetovanje s javnošću.

3.1.3. *Donošenje podzakonskih akata nastavno na Zakon o muzejima*

U djelokrugu Muzejske djelatnosti u 2019. godini nastavilo se raditi na donošenju podzakonskih akata slijedom stupanja na snagu Zakona o muzejima (NN 61/18).

Usvojen je **Pravilnik o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja** (NN 104/19). Novina u Pravilniku jest otvorena mogućnost pristupanja stručnim ispitima iz muzejske struke osobama koje su iskustvo iz djelatnosti stjecale izvan institucija muzeja. Bitno se olakšao prelazak u srodna zvanja, a uvođenjem sustava bodovanja omogućilo se brže napredovanje djelatnika koji su se istaknuli svojim radom, kao i pravednije vrednovanje i stimuliranje rada.

Stupanjem na snagu **Pravilnika o Upisniku javnih i privatnih muzeja u Republici Hrvatskoj** (NN 16/19) preimenovan je dosadašnji Očevidnik muzeja, a njegovo je vođenje umjesto Ministarstva kulture preuzeo Muzejski dokumentacijski centar kao krovna dokumentacijska, informacijska i komunikacijska točka hrvatske mreže muzeja. Odredbama koje propisuje **Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske** (NN 16/19) ojačana je matična i razvojna djelatnost muzeja čiji je osnovni cilj poboljšanje kvalitete djelovanja muzeja u Republici Hrvatskoj.

3.2. Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti

Najvažnija novina u planiranju razvoja arhivske djelatnosti jest izrada **Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti**, koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila u studenom 2019. godine. Radi se o glavnom strateškom dokumentu u području arhivske djelatnosti i temelju za planiranje financijskih aktivnosti u idućem financijskom razdoblju iz državnog proračuna RH kao i iz europskih fondova. Provođenje temeljite analize kapaciteta državnih arhiva omogućilo je izradu realnog i kvalitetnog Nacionalnog plana i pripadajućeg Plana aktivnosti. Postavljena su dva glavna cilja iz područja osiguravanja infrastrukturnih pretpostavki za razvoj djelatnosti te osiguravanja dostupnosti arhivskog gradiva i što boljeg i bržeg pristupa njemu. Nacionalni plan omogućit će preobrazbu arhivske službe u suvremeni javni servis te punu dostupnost i korištenje arhivskog gradiva i podataka o njemu bez obzira na oblik u kojem je gradivo nastalo ili mjesto na kojem se čuva.

3.3. Projekt „e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine“

Početak studenog 2019. Ministarstvo kulture započelo je s provedbom projekta e-Kultura – „Digitalizacija kulturne baštine“ prijavljenog na Poziv za dostavu projektnih prijedloga Razvoj e-usluga u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Projektom se planira uspostaviti središnji sustav za pohranu, pristup, agregaciju i pretraživanje kulturne baštine koji će obuhvaćati kulturnu baštinu institucija te unaprijediti proces digitalizacije. U njegovoj provedbi, uz Ministarstvo kulture kao nositelja projekta, kao partneri sudjeluju: Hrvatski državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Muzej za umjetnost i obrt te Hrvatska radiotelevizija.

Opći je cilj projekta povećanje zaštite i *online* dostupnosti digitaliziranog kulturnog sadržaja, a specifični je cilj osiguranje njegove sigurne pohrane na jednom mjestu te omogućivanje korisnicima jedinstvena pristupa kroz uspostavu odgovarajućeg sustava informacijske i komunikacijske tehnologije, razvoj e-usluga, uspostavu standardiziranog pristupa digitaliziranoj kulturnoj baštini te jačanje kapaciteta AKM zajednice u digitalizaciji kulturne baštine.

Predviđeno je trajanje projekta 36 mjeseci, a njegova je ukupna vrijednost 41.994.474 kune, od čega je iznos bespovratnih sredstava 35.202.504 kune.

Detaljni prijedlog budućeg stanja digitalizacije kulturne baštine javno je dostupan putem poveznice: [EY - Prijedlog budućeg stanja](#).

Razvoj novih projekata digitalizacije Ministarstvo kulture podupire osiguravajući administrativnu, stručnu i financijsku potporu. Putem Poziva za predlaganja programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske svake se godine osiguravaju sredstva za programe digitalizacije kulturne baštine. U 2019. godini je, od prispjelih 76 prijava programa u iznosu od 3.991.385 kuna, odobreno i ostvareno 45 programa u iznosu od 655.744 kune.

Paralelno s navedenim projektom Ministarstvo kulture radilo je na izradi Nacionalnog plana digitalizacije kulturne baštine do 2025. godine te je provedeno javno savjetovanje, a Nacrt upućen na Vladu RH. Ovim Nacionalnim planom dodatno će se otvoriti znatno veće mogućnosti za stvaranje novih proizvoda i usluga temeljenih na sadržajima iz razolikih izvora, za prevladavanje lokalnih i domenskih granica, za međusektorsko povezivanje te za stvaranje lako dostupnih kulturnih sadržaja za ponovno korištenje u obrazovanju, umjetnosti, znanosti, turizmu i gospodarstvu.

3.4. Suradnja s platformom Europeana

Tijekom 2019. Ministarstvo kulture kroz Službu za digitalizaciju kulturne baštine usko je surađivalo s europskom digitalnom platformom Europeana. Nastavno na predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem Europske unije u prvoj polovini 2020. Vijećem Europske unije započete su pripreme na organizaciji dvodnevnog skupa u kojem će sudjelovati sve zemlje članice putem svojih predstavnika u Radnoj skupini Europske komisije za digitalizaciju kulturne baštine i Europeanu.

3.5. Matične službe knjižnica

Značajno je povećanje sredstava u financiranju matičnosti kao važne pretpostavke razvoja cjelokupne knjižnične djelatnosti. Osigurano je 6.500.000 kn – 2.000.000 kn ili 30,8 % više nego 2018. godine. Cilj je, pored standardnih poslova stručnog nadzora nad radom knjižnica, trajnog stručnog osposobljavanja knjižničnog osoblja, pružanja stručne pomoći i poslova vezanih uz osnivanje i prestanak rada knjižnica, naročito potaknuti razvojne poslove matične djelatnosti, planiranje i unaprjeđivanje djelatnosti knjižnica i njihova međusobnog povezivanja i uključivanja u jedinstven knjižnični sustav Republike Hrvatske.

4. Zaštita i očuvanje kulturne baštine

Ministarstvo kulture razvija mehanizme i uspostavlja mjere zaštite kulturne baštine s ciljem osiguranja njezine zaštite, očuvanja i održivosti, što podrazumijeva identificiranje, dokumentiranje, istraživanje, zaštitu, očuvanje i održavanje, upravljanje promjenama kao i promicanje njezinih vrijednosti.

Ministarstvo kulture izrađuje propise i uspostavlja stručne standarde kao temelj za djelovanje svih dionika koji odlučuju o kulturnoj baštini, uvodeći transparentnost i javnu dostupnost kriterija zaštite kulturnih dobara kroz poboljšavano djelovanje konzervatorske službe.

4.1. Financiranje kulturne baštine kroz programe zaštitnih radova

Ministarstvo kulture u 2019. godini odobrilo je 1206 programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Hrvatski restauratorski zavod kao nositelj kapitalnih restauratorsko-konzervatorskih projekata na kulturnim dobrima od nacionalnog značenja jedan je od glavnih partnera s kojim Ministarstvo kulture utvrđuje zajedničke prioritete u obnovi i očuvanju kulturnih dobara. Jedinstvenim ugovorom ukinut je zamjetan dio administrativnog postupka, što je doprinijelo učinkovitosti čitavog procesa realizacije projekata i programa u cjelini.

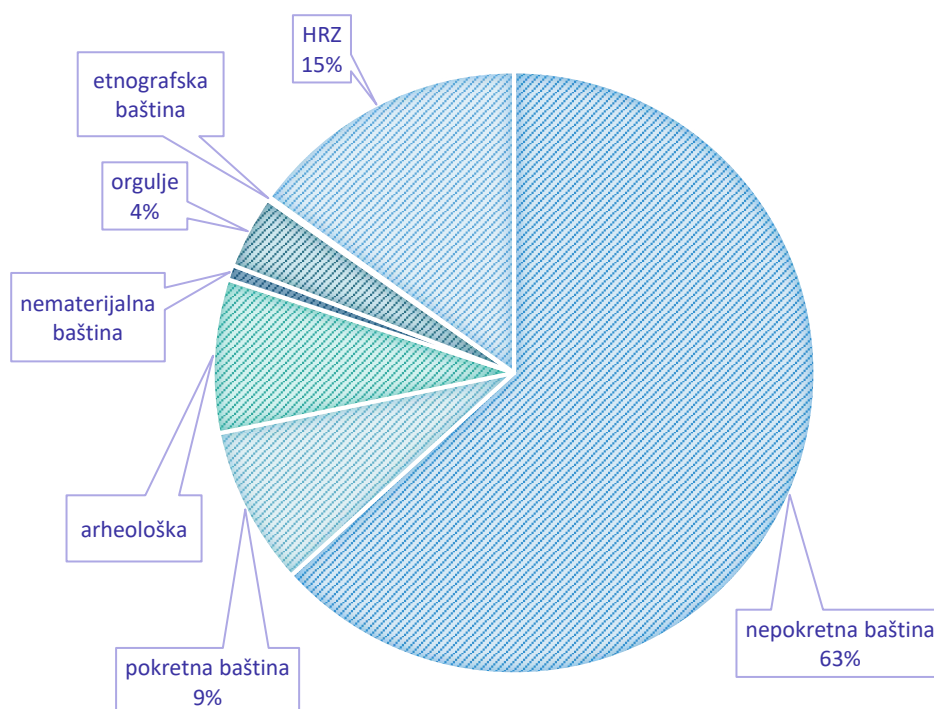
Tablica 15: Financiranje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara

PROGRAMSKA DJELATNOST	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Arheološka baština	256	26.939.227	183	10.216.000
Nepokretna kulturna dobra	1.075	425.739.773	671	78.448.175
Pokretna kulturna dobra	385	57.049.421	236	10.583.054
Pokretna kulturna dobra – etnografija			6	214.650
Programi obnove orgulja			14	4.875.787
Zaštita i očuvanje nematerijalnih kulturnih dobara	108	2.747.742	96	954.400
UKUPNO	1.824	512.476.163	183	10.216.000

Tablica 16: Financiranje programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za programe Hrvatskog restauratorskog zavoda

PROGRAMSKA DJELATNOST	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Nepokretna kulturna dobra	76	14.071.000
Pokretna kulturna dobra	104	2.098.000
Arheološka baština	28	3.645.000
UKUPNO	208	18.700.000

Slika 16: Programi zaštite i očuvanja kulturnih dobara u 2019. godini

Pozivom za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2020. godinu za pet programskih područja zaštite i očuvanja – za nepokretna, pokretna, nematerijalna kulturna dobra i podvodnu i kopnenu arheološku baštinu – dostavljeno je ukupno 1649 prijava s ukupnim traženjem od 468.717.353 kn.

Najveći dio prijava, njih 1005, odnosi se na programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara, zatim 331 program zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara, slijedi 206 programa zaštite i očuvanja kopnene i 17 podvodne arheološke kulturne baštine te 90 programa zaštite i očuvanja nematerijalnih kulturnih dobara.

4.2. Pravilnici, preporuke, smjernice

U 2019. godini Ministarstvo kulture izradilo je **Pravilnik o postupku i načinu izdavanja dopuštenja za obavljanje podvodnih aktivnosti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske u područjima gdje se nalaze kulturna dobra** (NN 49/19, 55/19 -Ispravak) te je raspisan Natječaj za obavljanje aktivnosti na podvodnim kulturnim dobrima. Ministarstvo kulture provelo je raspisivanje natječaja i programa za izdavanje dopuštenja za ronjenje na zaštićenim područjima za razdoblje 2019. – 2023.

Provedeno je usklađivanje **Pravilnika o stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti** s novim Pravilnikom za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te je Pravilnik o stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti i donesen.

Ministarstvo kulture pokrenulo je intenzivniju suradnju s tijelima lokalne uprave u cilju sistemskih rješenja koja se odnose na zaštitu i upravljanje kulturnopovijesnim cjelinama. Tako je u prvoj polovici godine zajednički nadvladan problem prekomjernog postavljanja bankomata u najvrjednijim dijelovima kulturnopovijesnih cjelina integriranjem **Općih smjernica u Odluke o komunalnom redu gradova koje su na Popisu svjetske baštine**.

U cilju uspostavljanja stručnih standarda, Ministarstvo kulture izradilo je **Preporuke za primjenu mjera energetske učinkovitosti na graditeljskoj baštini**, koje su u međusektorskoj radnoj grupi u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja pripremljene kao stručna podloga za financiranje projekata, poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada sa statusom kulturnog dobra, i to prema posebnim kriterijima temeljenim na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Ministarstvo kulture izradilo je i **Opće konzervatorske smjernice za upravljanje javnim prostorom kulturnopovijesnih cjelina gradskih obilježja** u cilju sprječavanja negativnih trendova u korištenju javnih prostora povijesnih jezgri te

postizanja višeg stupnja sinergije između svih zainteresiranih javnih, institucionalnih i privatnih subjekata sukladno Okvirnoj konvenciji Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (konvencija Faro).

Tijekom 2019. g. druga radna skupina **Reprezentativna stambena arhitektura kontinentalne Hrvatske – Dvorci** u završnoj je fazi izrade Preporuka za zaštitu, očuvanje i ove vrste ugrožene baštine u cilju njezina održivog korištenja.

4.3. Projekt izrade novog informacijskog sustava kulturne baštine (ISKB)

U cilju dostupnosti georeferenciranih prostornih podataka kulturnih dobara i povezivanja s drugim sustavima poput ISPU-a, Ministarstvo kulture izrađuje novi informacijski sustav kulturne baštine koji je u fazi uspostave produkcijske okoline ISKB-a za potrebe rada konzervatorske službe. Ova faza podrazumijeva uspostavu modula Središnjeg inventara kulturne baštine, modula Registra kulturnih dobara RH, internetskog Registra kulturnih dobara RH i Geoportala kulturnih dobara RH sa svim nužnim funkcionalnostima u sklopu novog sustava ISKB-a. Konzervatori će na taj način moći putem Središnjeg inventara kulturne baštine pripremati postupke upisa dobara u Registar kulturnih dobara, georeferencirati prostorne podatke kulturne baštine i kulturnih dobara te stvarati službene podatke dostupne javnosti.

Tijekom 2019. g. provedena je edukacija za konzervatorske odjele te je planiran nastavak provedbe projekta i povezivanje s ostalim dijelovima cjelovitog informacijskog sustava Ministarstva kulture.

4.4. Obilježavanje 40. obljetnice upisa prvih lokaliteta na UNESCO-ov Popis svjetske baštine i priprema za upis novih lokaliteta i fenomena na UNESCO-ove popise

U 2019. godini Hrvatska je obilježila 40. obljetnicu upisa prvih lokaliteta na UNESCO-ov Popis svjetske baštine: Dioklecijanove palače, povijesne jezgre Dubrovnika i Plitvičkih jezera.

Ministarstvo kulture započelo je rad na dosjeima nekoliko kulturnopovijesnih cjelina, krajolika i fenomena nematerijalne baštine u cilju pripreme za upis na Popis svjetske baštine UNESCO-a. U izradi je podloga za nominacijski dokument za upis kulturnog krajolika **područja Stona** sa solanom, GIS baza podataka za upis **Dunavskog limesa** u Hrvatskoj usklađen s ostalim zemljama Podunavlja.

Kontinuirano se provodi revizija i izrada planova upravljanja za lokalitete upisane na Popis svjetske baštine, izvješćuje o provedbi UNESCO-ove Konvencije iz 1970. godine o mjerama zabrane i sprječavanja nedopuštenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara te odvijaju inicijalni sastanci suradnje s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Muzejskim dokumentacijskim centrom vezano uz provođenje Haške konvencije i protokole.

4.5. Inventarizacija pokretne kulturne baštine

Ministarstvo kulture sustavno provodi inventarizaciju pokretne kulturne baštine s naročitim fokusom na vrijednim zbirka crkava i samostana te privatnim etnografskim zbirka i to u cilju njihove zaštite i očuvanja te osiguranja pravne zaštite upisom u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Tako je prvi put velik dio postojećih zbirki popisane i obrađene, a informacije o vrijednosti postaju dostupne kulturnoj javnosti, dok stručne službe mogu odrediti prioritete za financiranje iz Programa zaštitnih radova Ministarstva kulture.

Popisane i obrađene inventar pokretnih kulturnih dobara crkve i samostana **Uznesenja Blažene Djevice Marije u Krku**, zatim inventara **benediktinskog samostana i crkve sv. Petra Apostola u Cresu**. Uz crkvene i samostanske zbirke u prvoj polovici godine popisane su **Etnografske zbirke KUD-a sv. Ana u Vučjaku (Karlovac)**, **Etnografska zbirka Udruge Eko etno Banovac u Lazini (Draganić)**, **Zbirka Etnografske udruge „Sv. Juraj“ Lič (Fužine)** te **Etnografska zbirka Stražić-Biskup (otok Mljet)**.

U prvoj polovici godine popisana je i terenski obrađena zbirka **Franjevačkog samostana u Baču** u suradnji s Pokrajinskim zavodom za zaštitu spomenika kulture u Novom Sadu, a u okviru programa obnove Samostana financiranog sredstvima Vijeća Europe.

4.6. Vidljivost kulturne baštine

Osim serija događanja, izložaba, predavanja, radionica povezanih s Europskim danima baštine, Ministarstvo kulture izdaje nekoliko publikacija iz područja zaštite kulturne baštine u cilju promidžbe baštine te uspostavljanja stručnih standarda u pristupu istraživanju, zaštiti i obnovi baštine.

Ministarstvo kulture od 1975. publicira **Godišnjak zaštite spomenika kulture** kao jedinstven časopis posvećen znanstvenom i stručnom pristupu u obnovi graditeljske i ostalih vrsta kulturnih dobara na području Hrvatske i susjednih zemalja. Publikacija **Hrvatski arheološki godišnjak** izlazi u kontinuitetu od 2004. g. te je jedinstvena i prepoznata u europskim zemljama kao kvalitetno i sustavno izvješćivanje o svim godišnjim arheološkim istraživanjima na području

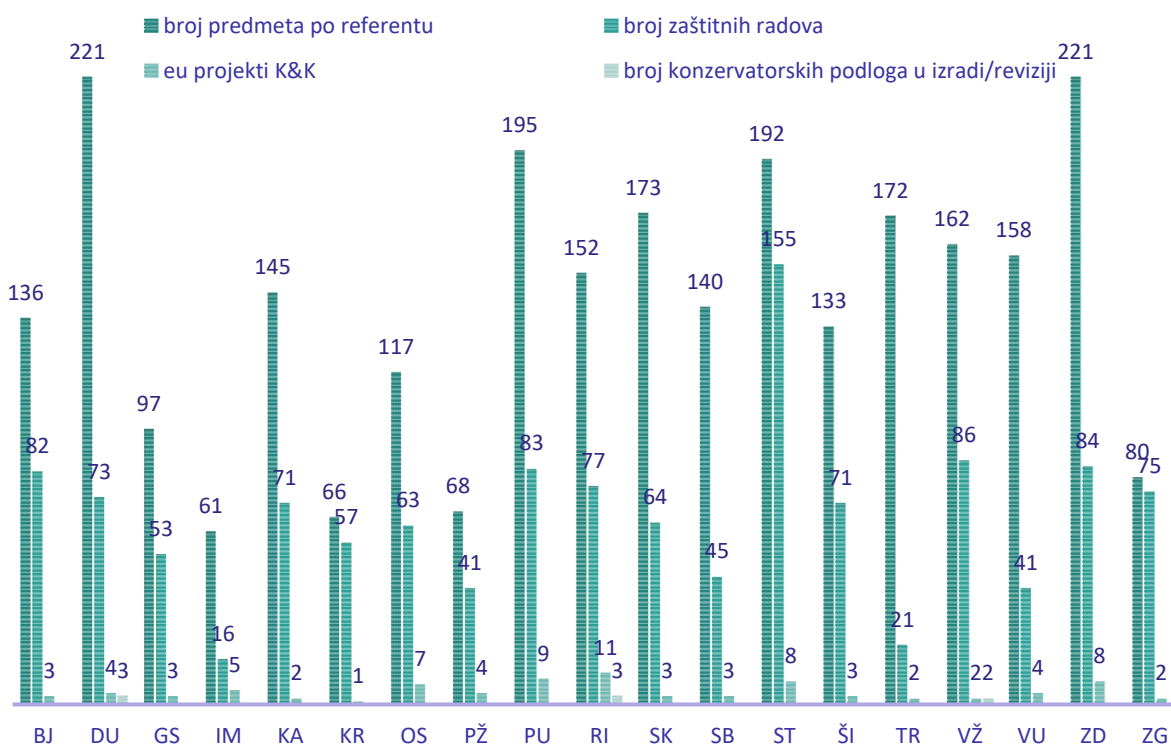
U okviru provedenog Pilot projekta lokalnog razvoja otoka Cresa, zasnovanom na vrijednostima koje promovira Vijeće Europe, posebice principima Okvirne konvencije o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Faro) i Konvencije o europskim krajobrazima (Firenca), pripremljena je za potpisivanje Povelja teritorija otoka Cresa od nacionalnih, regionalnih i lokalnih dionika. Potpisnici ovom Poveljom izražavaju namjeru promicanja, zaštite, očuvanja vrijednosti kulturne baštine otoka te poticanja društvene i gospodarske inovacije uz sudjelovanje građana i drugih subjekata lokalne zajednice.

4.7. Unaprjeđenje rada konzervatorske službe

4.7.1. Analiza rada konzervatorskih odjela

Ministarstvo kulture u 2019. g. provelo je redovitu analizu rada konzervatorske službe u cilju dobivanja podataka o radnoj opterećenosti 19 konzervatorskih odjela koji su mjesno nadležni za provođenje Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara na području Republike Hrvatske. Na temelju provedene analize iz prethodne godine, a u cilju poboljšanja i unaprjeđenja rada konzervatorske službe u tekućoj godini, dobiveni su podatci prema kojima su konzervatorski odjeli obradili **66.637 akata** te izdali **20.680** potvrda, odobrenja, posebnih uvjeta, mišljenja, očitovanja i drugih akata.

Slika 17: Ukupna radna opterećenost konzervatorskih odjela prema referentnim kategorijama u 2019. godini

Radi boljeg protoka informacija između Ministarstva kulture i konzervatorskih odjela o Provedbi programa zaštitnih radova, podataka o potencijalnim rizičnim projektima, stanju dokumentacije kulturnopovijesnih cjelina, razmjeni referentnih dokumenata, naputaka i vodiča, predložaka pravnih akata i ostalih informacija, kontinuirano je aktivna informatička **Platforma za suradnju** koja omogućuje multilateralno, trajno praćenje najaktualnijih podataka na relaciji konzervatorski odjeli – Ministarstvo kulture. Prednost je Platforme stalna vidljivost i potpuna dostupnost svim konzervatorima te mogućnost izravnog, dnevnog osvježavanja podataka na temelju svakodnevnih terenskih informacija. Među ostalim, tijekom 2019. g. na Platformu je prvi put unesen podatak, dobiven od konzervatorskih odjela, o **ukupnom broju zaštićenih zgrada** po kulturnopovijesnim cjelinama.

4.7.2. *Savjetovanja, radionice, susreti*

Ministarstvo kulture organiziralo je **3. Savjetovanje konzervatora u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja pod nazivom Energetska obnova, prostorni razvoj i očuvanje karaktera kulturnopovijesnih cjelina**, koje je bilo namijenjeno unaprjeđenju zajedničkog pristupa Ministarstva kulture i Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja području graditeljske baštine, a naročito primjeni mjera energetske učinkovitosti, integraciji provedbenih planskih i konzervatorskih referentnih dokumenata te usklađivanju propisa koji reguliraju navedene teme. Na savjetovanju je kroz niz izlaganja podignuta razina informacija o primjerima dobre prakse na području energetske učinkovitosti, o budućim europskim projektima primjene obnovljivih izvora energije na otocima zemalja Europske unije, o metodologiji izrade konzervatorskih podloga koja će preispitati dosadašnji sustav zoniranja na primjeru konzervatorske podloge za kontaktnu zonu dobra Svjetske baštine Starog grada Dubrovnika i ostalo.

Ministarstvo kulture zajedno s Hrvatskim restauratorskim zavodom organiziralo je **Savjetovanje/radionicu konzervatora za pokretnu baštinu na temu tekstilne građe** u vlasništvu vjerskih zajednica u Ludbregu. Cilj savjetovanja bio je unaprjeđenje rada konzervatora na terenu tijekom inventarizacije predmeta od tekstila.

Ministarstvo kulture organiziralo je **4. Susrete konzervatora** za pokretna kulturna dobra, u prvoj polovici 2019., s ciljem unaprjeđenja konzervatorskih procedura i restauratorskih postupaka na pokretnoj kulturnoj baštini na temelju primjera dobre prakse te prezentacije o interdisciplinarnom donošenju odluka i razmatranju cjelovitih programa zaštite i očuvanja pokretne kulturne baštine.

5. Susreti konzervatora za pokretna kulturna dobra, organizirani 26. studenog 2019. godine, orijentirani su na zaštitu pisane baštine u kontekstu digitalizacije, konzervatorsko-restauratorske radove na knjižnoj građi, arhivskom gradivu i umjetninama na papiru te vraćanje premještenih umjetnina na njihovo izvorno mjesto s primjerima i popisom procedura.

4.7.3. *Konzervatorske podloge*

U cilju upravljanja promjenama u kulturnopovijesnim cjelinama te radi njihove zaštite Ministarstvo kulture pokrenulo je izradu konzervatorskih podloga. Određeni su prioriteti za izradu konzervatorskih podloga u 2019. g., a riječ je o kulturnopovijesnim cjelinama na UNESCO-ovom Popisu svjetske baštine (u kojima se nalazi kompleks ili pojedinačno kulturno dobro upisano na Popis svjetske baštine) te o cjelinama koje se pripremaju za nominaciju za upis na Popis svjetske baštine. U skladu s tim u završnoj je fazi izrada **Konzervatorske podloge za kontaktnu zonu Starog grada Dubrovnika (tzv. buffer zona)**, u pripremi je izrada **Konzervatorske podloge za kulturnopovijesnu cjelinu Dubrovnika** te su započete pripreme za izradu **Konzervatorske podloge kulturnopovijesne cjeline Zadra – područje ravnice i Konzervatorske podloge za kulturnopovijesnu cjelinu Trogira**.

4.7.4. *Dioklecijanovi podrumi – uređenje pravnog statusa*

Nakon što su 2018. godine donesene Izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara kojima je omogućeno da se uknjiže i upišu u zemljišne knjige arheološki lokaliteti koji se nalaze ispod zemlje i to ispod urbanih struktura, tijekom 2019. godine završen je proces uknjižbe Dioklecijanovih podruma te je Vlada RH ugovorom Dioklecijanove podruma dala gradu Splitu na upravljanje. Ovim činom stvorili su se preduvjeti za sustavni pristup obnovi Dioklecijanovih podruma, ali i pripremu dokumentacije za financiranje obnove iz Europskih fondova, što zbog neriješenog pravnog statusa dosad nije bilo moguće.

5. Audiovizualne djelatnosti i mediji

5.1. Zakon o elektroničkim medijima

U 2019. pripremljen je Nacrt zakona o elektroničkim medijima čiji je cilj usklađivanje i implementacija odredaba revidirane Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama te osiguravanje većih udjela, prisutnosti i vidljivosti europskog i nacionalnog audiovizualnog i glazbenog stvaralaštva. Zakon se upućuje u javno savjetovanje u siječnju 2020. godine.

5.2. Ukidanje odredbe o sramoćenju iz Kaznenog zakona

Republika Hrvatska potpisnica je brojnih međunarodnih dokumenata, uključujući preporuke Vijeća Europe vezano uz slobodu izražavanja. Slijedom toga kontinuirano se radi na unaprjeđenju normativnog okvira kako bi se osigurali najviši standardi za sve medije koji djeluju u Republici Hrvatskoj te je Ministarstvo pravosuđa uputilo je u zakonodavnu proceduru (prvo čitanje) Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona iz kojega je, na temelju dogovora s Ministarstvom kulture, brisan članak 148. – teško sramoćenje. Sramoćenje je u Kazneni zakon uvedeno 2011. godine, a 2015. godine ovo je kazneno djelo promijenjeno u Teško sramoćenje, koje je okarakterizirano kao korak unatrag u zaštiti slobode medija te poticanju na autocenzuru novinara. Tijekom 2020. godine nastavit će se razgovori s Ministarstvom pravosuđa kako bi se i druga djela – uvreda i kleveta – brisale iz Kaznenog zakona.

5.3. Deklaracija *Međunarodno partnerstvo za informacije i demokraciju*

Na marginama Opće skupštine Ujedinjenih naroda 23. rujna 2019. godine potpisana je deklaracija „Međunarodno partnerstvo za informacije i demokraciju“ koja se – u duhu svih relevantnih rezolucija i konvencije Ujedinjenih naroda u odnosu na zaštitu novinara i promidžbu, zaštitu i korištenje ljudskim pravima na internetu te posebno prisjećajući se vodećeg načela UNESCO-ove Konvencije o zaštiti i promicanju različitosti kulturnih izričaja iz 2005. godine, prema kojemu kulturna različitost može biti zaštićena i promicana samo ako su zajamčena ljudska prava i temeljne slobode, kao što je pravo na slobodu mišljenja i izražavanje mišljenja – bori protiv bilo kakvih restriktivnih mjera koje su protivne pravu na slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja te nalaže poduzimanje mjera za sprječavanje manipulacije informacijama.

5.4. Dani medijske pismenosti

U okviru Dana medijske pismenosti (8. – 12. travnja 2019.) održavalo se više od 180 događanja s ciljem osvješćivanja javnosti o važnosti medijske pismenosti, osnaživanja vještina medijske pismenosti, stvaranja platforme za suradnju brojnih društvenih dionika i razvoj održivih projekata medijske pismenosti te podrške odgojiteljima i nastavnicima razvojem obrazovnih materijala za medijsko obrazovanje. Na ovogodišnjim Danima medijske pismenosti raspravljalo se o govoru mržnje, toleranciji, empatiji, dostojanstvu, lažnim vijestima i manipulaciji te razvijanju kritičkog razmišljanja.

5.5. Audiovizualne djelatnosti

Sukladno Zakonu o audiovizualnim djelatnostima (NN 61/18) donesen je novi **Pravilnik o poticanju ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela** te je financijski poticaj povećan s 20 na 25% od ukupnog iznosa troškova koji su učinjeni za proizvodnju audiovizualnog djela u RH, odnosno na 30% od ukupnog iznosa troškova koji su učinjeni za proizvodnju audiovizualnog djela u RH u jedinicama lokalne samouprave koje se nalaze u ispodprosječno rangiranim jedinicama sukladno zakonu kojim se uređuje regionalni razvoj RH.

Direktan gospodarski učinak mjera poticaja nije samo na audiovizualnu industriju već i profitabilnost svih povezanih gospodarskih grana, prije svega turizam i ugostiteljstvo. Od 2012. do 2019. u sustav mjera poticaja prijavljeno je 70 projekata, a ostvarena lokalna potrošnja stranih produkcija za vrijeme proizvodnje u periodu od 2012. do 2019. godine premašila je 1.057.000.000 kuna (jednu milijardu i pedeset sedam milijuna kuna), odnosno 142.8 milijuna eura. Isplaćeni iznos poticaja od početka programa do kraja 2019. iznosi 133 milijuna kuna. U 2019. godini ukupna lokalna potrošnja za 12 projekata koji su predali zahtjev za poticaj premašila je 377 milijuna kuna.

2019. godina bila je uspješna godina za hrvatski film, većinske i manjinske koprodukcije osvojile su brojne nagrade i priznanja te su svjetske premijere imale na vodećim međunarodnim festivalima diljem svijeta (Berlin, Toronto, Busan, Sarajevo, Tallinn, Oberhausen, Clermont-Ferrand, Annecy, Karlovy Vary, Varšava...). Izniman uspjeh ostvarila je producentica Ankica Jurić Tilić osvojivši prestižnu nagradu Eurimages Co-production Award za izniman doprinos razvoju i promicanju međunarodne suradnje kroz uspješne filmske koprodukcije.

Upravni odbor europskog koprodukcijskog fonda Eurimages u 2019. godini podržao je većinsku hrvatsku koprodukciju Illyricum redatelja Simona Bogojevića Naratha, producerske kuće Kinorama d.o.o. s 180.000 eura. Predstavnik Republike Hrvatske u Eurimagesu, Davor Švaić, uključen je u radnu skupinu za evaluaciju Eurimagesa koja je dobila u mandat raditi na prijedlozima izmjena i dopuna pravno-formalnog okvira i procedura fonda u programima potpora koprodukcijama, distribucije, kinoprikazivaštva i promocije.

Na 66. izdanju Pulskog filmskog festivala predstavljena je zavidna godišnja produkcija od čak 22 hrvatska dugometražna igrana filma, a festivalu je za dugogodišnji doprinos razvoju i promociji hrvatskog filmskog stvaralaštva i međunarodne kulturne suradnje dodijeljena Povelja Republike Hrvatske.

Ministarstvo kulture nastavilo je s projektom digitalizacije kinoprikazivača te je putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2019. godinu sufinanciralo 9 programa opremanja i digitalizacije kinodvorana.

5.6. Sudjelovanje hrvatskih predstavnika na Globalnoj konferenciji za slobodu medija u Londonu

Globalna konferencija za slobodu medija dio je međunarodne kampanje čiji su ciljevi promicanje slobode medija, poboljšanje sigurnosti novinara i medijskih djelatnika te omogućivanje njihova neometana rad, smanjenje napada na novinare te olakšanje ograničenja države vezano uz slobodu medija i izražavanja. Održana je u Londonu 10. i 11. srpnja 2019. godine. Održano je niz panela o slobodi medija, izgradnji povjerenja u medije, zaštiti novinara te održivosti i razvoju medija.

Usvojen je tekst globalne obveze vezano uz slobodu medija te je najavljeno osnivanje Globalnog fonda za zaštitu slobode medija u okviru Ujedinjenih naroda, koji će pružati potporu novinarima, pokrivati sudske troškove, osnovati i širiti mrežu podrške kako novinarima, tako i vladama da razviju nacionalne akcijske planove za slobodu medija.

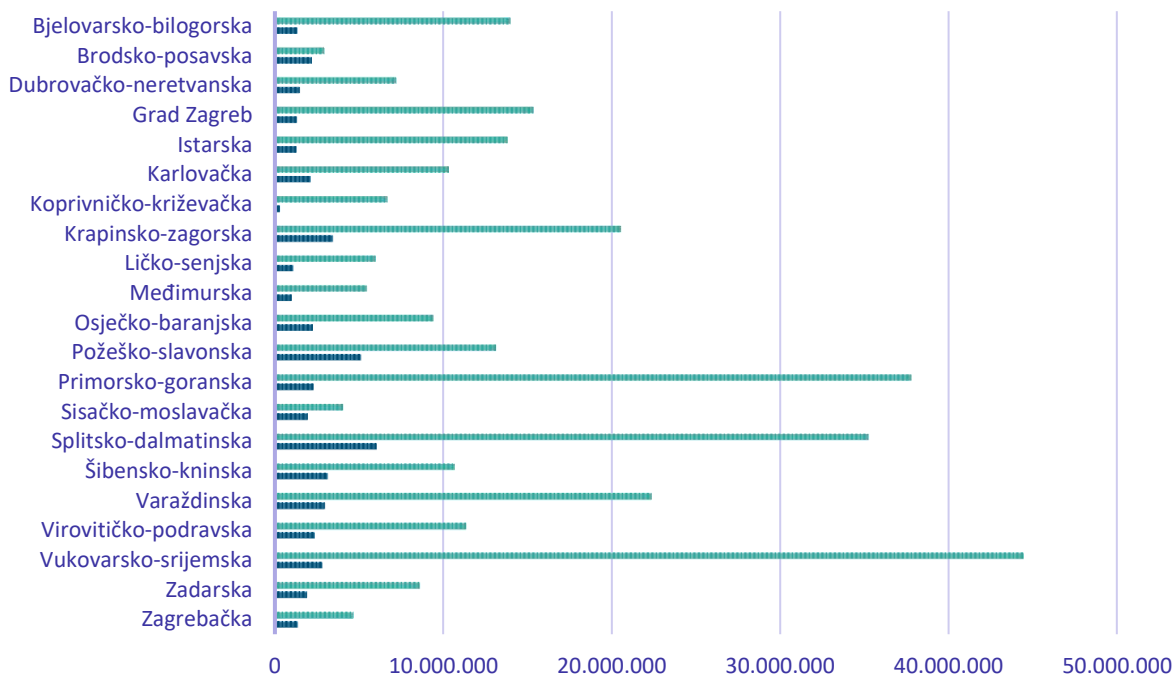
Također je najavljeno osnivanje nezavisne skupine pravnih stručnjaka koja će davati preporuke vladama koje žele ojačati pravne mehanizme u zaštiti slobode medija. Zaključeno je da će se konferencija održavati svake godine kako bi se usporedili rezultati i nastavilo s kontinuiranim zalaganjem država za slobodu medija.

6. Strateški projekti i kulturna infrastruktura

Tablica 17: *Financiranje strateških projekata i kulturne infrastrukture po županijama*

ŽUPANIJA	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Bjelovarsko-bilogorska	19	13.998.117	12	1.342.000
Brodsko-posavska	22	2.933.328	13	2.199.459
Dubrovačko-neretvanska	29	7.208.801	13	1.469.000
Grad Zagreb	92	15.343.573	11	1.312.000
Istarska	36	13.820.153	7	1.280.975
Karlovačka	18	10.338.825	9	2.128.000
Koprivničko-križevačka	20	6.680.946	8	323.000
Krapinsko-zagorska	34	20.565.911	11	3.441.000
Ličko-senjska	21	5.972.537	8	1.091.954
Međimurska	26	5.464.266	5	995.000
Osječko-baranjska	39	9.425.744	15	2.247.000
Požeško-slavonska	14	13.145.823	6	5.082.000
Primorsko-goranska	37	37.789.582	8	2.287.000
Sisačko-moslavačka	32	4.064.338	16	1.952.000
Splitsko-dalmatinska	77	35.235.357	20	6.010.000
Šibensko-kninska	19	10.702.792	7	3.125.000
Varaždinska	16	22.368.646	5	2.954.750
Virovitičko-podravska	13	11.368.096	5	2.360.000
Vukovarsko-srijemska	24	44.434.193	9	498.000
Zadarska	21	8.624.526	8	1.916.000
Zagrebačka	23	4.673.034	8	860.000
UKUPNO	632	304.158.590	204	44.874.138

Slika 18: *Ukupna zatražena i odobrena sredstva za financiranje strateških projekata i kulturne infrastrukture po županijama*

6.1. Dugoročni investicijski projekti

6.1.1. Arheološki park Vučedol

Projekt Arheološki park Vučedol strateški je projekt osmišljen na inicijativu Ministarstva kulture, Muzeja vučedolske kulture i Grada Vukovara. Zamišljen je kao platforma i pokretač složenog programa sustavnih, interdisciplinarnih istraživanja arheološkog lokaliteta Vučedol, koji širi prostor Vučedola prezentira kao arheološko-povijesni, znanstveni, ali isto tako i kao turistički centar.

Projekt se sastoji od više komponenta koje uključuju prezentaciju arheološkog lokaliteta s rekonstrukcijom nastamba iz vučedolskog doba, izgradnju znanstveno-interpretacijskog centra s različitim radionicama za sve vrste posjetitelja, infopunkt, uređenje parkirališta i pristupne ceste, izgradnju pristaništa, hortikulturno uređenje, uređenje prostora za ugostiteljsko-smještajne sadržaje, sustav odvodnje, izradu marketinškog i ostalih planova.

Financijska sredstva za pripremu i provedbu projekta osigurana su u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“, specifičnog cilja 6c1 „Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine“. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je 20. srpnja 2018. godine između Muzeja vučedolske kulture, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije. Rok za provedbu projekta jest 1. lipnja 2022. godine.

Ukupna je vrijednost projekta 117.229.998,51 HRK, od čega su bespovratna sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 99.704.998,73 HRK.

Nositelj je projekta Muzej vučedolske kulture, a partneri su Ministarstvo kulture, Grad Vukovar, Lučka uprava Vukovar i Turistička zajednica grada Vukovara.

Tijekom 2019. godine, u okviru provedbe projekta, proveden je postupak javne nabave i ugovorena usluga upravljanja projektom. Također, pripremljena je dokumentacija za postupke javne nabave za usluge izrade arhitektonske projektne dokumentacije i usluga promidžbe i vidljivosti projekta.

6.1.2. Obnova palače Moise na otoku Cresu

Projekt IPA 2013 „Obnova palače Moise na otoku Cresu“ primjer je projekta održive obnove i revitalizacije te rehabilitacije kulturnog dobra koji u konačnici doprinosi gospodarskom i društvenom razvoju otoka Cresa i šire regije. Projekt je pripremljen u sklopu partnerskog projekta Ministarstva kulture, Europske komisije i Vijeća Europe: *Joint Programme on the Integrated Rehabilitation project Plan/ Survey on the Architectural and Archeological Heritage – IRPP/ SAAH*, a u suradnji s vlasnikom palače – Gradom Cresom i budućim korisnikom – Sveučilištem u Rijeci. Palača Moise zamišljena je kao budući Sveučilišni istraživački centar za humanističke i društvene znanosti u kojem će funkcionirati i regionalni centar za cjeloživotno učenje. Očekivani su rezultati projekta nova radna mjesta, bolja kvaliteta obrazovanja za lokalno stanovništvo, razvoj selektivnih oblika turizma i produljenje turističke sezone u Cresu.

Projekt u iznosu od 4.103.396,20 EUR sufinanciran je kroz program IPA 2013 – komponenta pomoć u tranziciji i jačanje institucija, i to u omjeru 85 % sredstva EU, 15 % sredstva Ministarstva kulture. Projekt se provodi kroz tri ugovora (ugovor za radove obnove, ugovor za nadzor radova obnove i ugovor za opremu).

Radovi obnove palače Moise završeni su 2018. godine, a tijekom 2019. godine ishođena je uporabna dozvola i palača je opremljena potrebnim namještajem i informatičkom opremom. U travnju 2019. godine održana je svečana primopredaja nakon završetka radova obnove. Obnovljenu palaču Moise od izvođača radova „Ing-grad“ d.o.o. iz Zagreba preuzela je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao potpisnik ugovora za izvođenje radova obnove, korisnik projekta Ministarstvo kulture, vlasnik palače Grad Cres i krajnji korisnik Sveučilište u Rijeci.

Sveučilište u Rijeci, kao krajnji korisnik palače, provodi aktivnosti vezane uz stavljanje palače u funkciju Sveučilišnog regionalnog centra za cjeloživotno učenje, humanističke i društvene znanosti.

Palača Moise ima status pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra i upisana je u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z_3957. Smještena je u jugoistočnom dijelu zaštićene povijesne jezgre grada Cresa i najveća je renesansna kuća u Cresu.

Palača Moise ističe se od ostalih creskih renesansnih palača svojim horizontalnim i vertikalnim dimenzijama, arhitektonskim rješenjima neuobičajenim za cresko podneblje (trijem, svodovi) i oslikanim interijerom.

6.1.3. *Rekonstrukcije i dogradnje matične zgrade Arheološkog muzeja Istre u Puli*

Kapitalni projekt Arheološki muzej Istre u Puli Vlada Republike Hrvatske prepoznala je kao projekt izuzetnog doprinosa kulturnoj i turističkoj ponudi grada Pule, Istre i Hrvatske. Adaptacija i dogradnja zgrade Arheološkog muzeja Istre u Puli započela je u 2016., a planiran je završetak krajem 2020. godine. Ukupna je vrijednost projekta 102.725.566,30 kuna, od čega je financiranje planirano iz vlastitih prihoda u iznosu od 27.725.566,86 kuna, od Ministarstva kulture u iznosu od 45.000.000,00 kuna te iz kredita kreditne institucije u iznosu od 30.000.000,00 kuna.

Slijedom navedenog Arheološki muzej Istre u Puli dobio je suglasnost za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. do 2035. godine za sklapanje Ugovora o dugoročnom kreditu između Hrvatske poštanske banke i Arheološkog muzeja Istre u Puli u iznosu od 33.461.584,56 kuna, radi financiranja rekonstrukcije i dogradnje matične zgrade Arheološkog muzeja Istre u Puli. Navedeni model predstavlja novu paradigmu financiranja investicijskih projekata u kulturi.

6.1.4. *Ostali projekti*

Od dugoročnih investicijskih projekata izdvajaju se Adaptacija zgrade Magistrata – za Stalni postav Muzeja Brodskog Posavlja, Izvođenje radova na rekonstrukciji i opremanju zgrade Pučkog otvorenog učilišta Ogulin u Ogulinu, Rekonstrukcija i unutarnje uređenje Doma kulture u Mariji Bistrici, Rekonstrukcija i dogradnja zgrade Prve požeske štedionice za potrebe Gradske knjižnice i čitaonice Požega, Rekonstrukcija i prenamjena objekta Radićeva 3, Delnice za smještaj Narodne knjižnice i čitaonice Delnice, Uređenje zgrade Hrvatskog doma u Splitu te Uređenje interijera zgrade Vinogradarske zbirke u Pitvama.

6.2. Investicijski projekti završeni u 2019. godini financirani nacionalnim sredstvima

6.2.1. *Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj*

Muzej Domovinskog rata rezultat je projekta Gradskog muzeja Karlovac pod nazivom „Rekonstrukcija zgrade California i uređenje pripadajućeg okoliša unutar bivšeg vojnog kompleksa Turanj, Karlovac“. Muzej je smješten u kompleksu Križanić Turanj čija je površina 12.981 m², a koji obuhvaća objekte kao vrijedne primjere austrijskog vojnog graditeljstva. Stalni postav muzeja čini izložba „Karlovac 1991. – 1995.“ koja kroz 6 tematskih cjelina prati obranu i život Karlovčana u Domovinskom ratu, a sadrži više od 350 predmeta koji su najvećim dijelom prikupljeni donacijama. U okviru Muzeja Domovinskog rata Karlovac – Turanj nalazi se i višenamjenska dvorana, knjižnica – igraonica za djecu, suvenirnica te kafić kao i postav borbene tehnike na otvorenom kojim dominira izloženi borbeni zrakoplov MiG 21, kao i ostatci zrakoplova MiG 21 bis koji su branitelji oborili tijekom rata.

6.2.2. *Narodna knjižnica i čitaonica Gunja*

Cijeli objekt vrijedan je oko 5 milijuna kuna, a s gradnjom se započelo godinu dana nakon katastrofalne poplave koja je zahvatila područje istočne Hrvatske. Projekt je proveden uz financijsku podršku Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva kulture, Industrije nafte d. d. Zagreb, a donacijama su se uključili i Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Triglav osiguranje i drugi. Izgradnju su pomogli i brojni donatori s manjim iznosima, ali i umjetnici koji su poklonili svoja umjetnička djela. Tako je instalacija akademika Ivana Kožarića „Moje sunce za Gunju“ postavljena u samom Društvenom domu.

6.2.3. *Hvarsko kazalište*

Od 1990. godine Ministarstvo kulture je uz pomoć i potporu Grada Hvara kontinuirano, uz kraće vremenske prekide, financiralo zahtjevan projekt obnove Hvarskog arsenala s povijesnim kazalištem. Nakon izrade dokumentacije slijedila je konstruktivna sanacija zgrade, a potom rekonstrukcija i unutarnje uređenje spomenika iznimne vrijednosti. Radove su izvele brojne hrvatske restauratorske tvrtke, među kojima i Hrvatski restauratorski zavod. Do danas je uloženo oko 35.000.000,00 kuna, od čega je Grad Hvar izdvojio oko 15.000.000,00 kuna, a potom najvećim dijelom Ministarstvo

kulture do ožujka 2018. godine oko 14.000.000,00 kuna. Pored toga do kraja 2018. godine izdvojeno je još 6.180.056,25 kuna državne potpore, a sredstva su u najvećem dijelu osigurana iz investicija Ministarstva kulture i Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Sama obnova, zbog svoje složenosti, predstavlja pothvat što pokazuje sposobnost hrvatske restauratorske struke koja je vlastitim snagama privela kraju velik i iznimno osjetljiv posao.

6.2.4. *ULUPUH, Rekonstrukcija novog galerijskog prostora*

Galerija ULUPUH svoju dugogodišnju izložbenu djelatnost nastavlja u novom prostoru u samom centru grada, gdje će svojim izložbenim programom doprinosti kulturnoj i umjetničkoj ponudi, a posebno u nadolazećoj godini, u kojoj ULUPUH obilježava svoju 70. godinu djelovanja kao strukovna udruga primijenjenih umjetnika. Prostor galerije uređen je sredstvima Ministarstva kulture.

6.2.5. *Opremanje Slovačkog centra za kulturu Našice*

Programom opremanja Slovačkog centra za kulturu Našice, u starom objektu u vlasništvu Saveza Slovaka, osnivača Slovačkog centra za kulturu Našice, omogućeno je djelovanje ove ustanove u punom opsegu. Dugoročni je cilj projekta omogućivanje djelovanja SKC-a Našice kroz odjele – muzejski, knjižni i arhivski – te time ujedno upotpunjivanja socijalne, odnosno kulturne i turističke infrastrukture Grada i Županije. Djelatnost SKC-a Našice financijski podržava Republika Slovačka putem Ureda za iseljene Slovake, Grad Našice te Ministarstvo kulture RH.

Slovački centar za kulturu Našice nalazi se u samom centru Našica i time je kvalitetan kandidat za aktivno i cjelogodišnje uključivanje u kulturnu i turističku ponudu Grada i Županije. Centar u svom programu ima radionice, predavanja, scenske programe, izložbe i dr., a sve vezano uz tradicijsku i aktualnu kulturu Slovaka u RH te očuvanje slovačke kulturne baštine.

6.2.6. *Otvoren novi prostor knjižnice u Buzetu*

Tijekom 2017. i 2018. godine Ministarstvo kulture sufinanciralo je rekonstrukciju i adaptaciju zgrade za potrebe Gradske knjižnice u Buzetu. Tijekom 2019. godine knjižnica je opremljena novim namještajem kao i tehničkom i informatičkom opremom te započela s radom u novom prostoru. Nova Gradska knjižnica, koja je svoje mjesto našla u prostoru nekadašnje diskoteke, uređivala se fazno. Za sve tri faze, uključujući njezino opremanje, sveukupno je utrošeno 2,8 milijuna kuna, od čega je Ministarstvo kulture osiguralo 1,5 milijuna, a preostalih 1,3 milijuna kuna Grad Buzet. Nositelj investicije bilo je Pučko otvoreno učilište „Augustin Vivoda“.

6.2.7. *Adaptacija i unutarnje uređenje prostorija Gradske knjižnice Makarska*

Ministarstvo kulture sufinanciralo je Adaptaciju i unutarnje uređenje prostorija Gradske knjižnice Makarska. Ukupna vrijednost radova iznosila je 3.000.000,00 kuna, od čega je 600.000 osiguralo Ministarstvo kulture. Gradska knjižnica Makarska u svom knjižnom fondu posjeduje 60.000 knjižnih jedinica, među kojima se nalazi i inkunabula, stare monografske i serijske publikacije i druga građa tiskana od 16. stoljeća. Zahvaljujući ovoj potpunoj adaptaciji navedeni fond adekvatno je smješten.

6.2.8. *Nastavljen projekt digitalizacije nezavisnih kina*

Prijelaz s analognog na digitalni medij te tehnološko unaprjeđenje kinodvorana nužan je korak za opstanak nezavisnih kinoprikazivača u Hrvatskoj. Zahvaljujući usklađivanju tehničkih standarda te unaprjeđenju iskustva kina, kroz nastavak projekta obogaćuje se raznolikost kulturne ponude i kulturni život poglavito u malim i velikim gradovima diljem Hrvatske.

Tijekom 2019. godine nastavljen je navedeni projekt kroz digitalizaciju sljedećih kina:

- Centar za kulturu Korčula, Digitalno opremanje Ljetnog kina
- Centar za kulturu Lopar, Kupnja digitalne kinoopreme
- Općina Jelsa, Digitalizacija kina u Jelsi
- Pučko otvoreno učilište Duga Resa, Digitalizacija kina Pučkog otvorenog učilišta Duga Resa
- Pučko otvoreno učilište M. C. Nehajeva, Senj, Digitalizacija kina
- Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Digitalizacija Ljetnog kina Bačvice.

7. Međunarodna kulturna suradnja i poslovi EU

Tablica 18: Financiranje međunarodne kulturne suradnje

PROGRAMSKA DJELATNOST		PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Međunarodna suradnja	kulturna	1.167	26.827.455	778	10.405.514

7.1. Programi predstavljanja Republike Hrvatske u inozemstvu

Putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2019. godinu Ministarstvo kulture Republike Hrvatske sufinanciralo je 820 programa međunarodne suradnje s 10.679.856,83 kuna kojima se predstavila hrvatska kultura u inozemstvu te je podržalo realizaciju projekata međunarodne suradnje i razmjene u područjima arhiva, interdisciplinarnih projekata, izvedbenih umjetnosti, književnosti, knjižnica, kulturne baštine, kulturno-umjetničkog amaterizma, međunarodnih nevladinih organizacija, muzeja, galerija, novih medija, rezidencija i vizualne umjetnosti.

7.2. Potpisani međunarodni ugovori i programi suradnje

Sklopljeni su sljedeći dvostrani sporazumi: Program suradnje između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva kulture Slovačke Republike za razdoblje 2019. – 2023., Program suradnje između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva ljudskih resursa Mađarske za razdoblje 2019. – 2022. i Program suradnje između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Turske u područjima kulture i umjetnosti za razdoblje 2019. – 2021.

Sklopljeni su i sporazumi koji uključuju suradnju u području kulture:

Memorandum o suglasnosti između Republike Hrvatske i Kraljevine Maroka o sveobuhvatnom dugoročnom partnerstvu te Zajednička izjava o pojačanoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke s Akcijskim planom.

7.3. Događanja i kulturni program tijekom 2019. godine

Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma bila je jedan od ključnih projekata međunarodne suradnje u Republici Hrvatskoj u 2019. godini. Riječ je o uspostavljanju kontinuiranih odnosa partnerskih institucija u području kulture i turizma pa je to projekt suradnje Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Ministarstva turizma Republike Hrvatske i Ministarstva kulture i turizma Narodne Republike Kine.

Tijekom 2019. godine svaki mjesec izmjenjivali su se zajednički projekti iz sadržajnog i razrađenog programa Hrvatsko-kineske godine kulture i turizma. Predstavljeno je više od petnaest hrvatskih i kineskih umjetničkih i kulturnih programa, među kojima se ističu izložbe, predstave, koncerti i stručne suradnje institucija iz područja zaštite kulturne baštine.

Program Hrvatsko-kineske godine kulture i turizma započeo je svečanim otvorenjem kineske izložbe „Učenjaci drevne Kine: u potrazi za životom i duhom“, koja je predstavljena u Galeriji Klovičevi dvori 10. travnja 2019. godine u okviru Sastanka na vrhu suradnje Kine i sedamnaest zemalja srednje i istočne Europe. U Kini su predstavljeni sljedeći projekti hrvatske kulture i umjetnosti: turneja Male scene, gostovanje Folklornog ansambla SKUD-a „Ivan Goran Kovačić“, izložba umjetnika Tomislava Buntaka u galeriji Xin Dong Cheng Space for Contemporary Art u Pekingu, izložbe Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama u Chengduu, koju je pripremio Etnografski muzej u Zagrebu, te „Arhitektura u rajskom vrtu: Alternativna morfologija suvremene hrvatske arhitekture“, a krajem godine održana su uspješna koncertna gostovanja Tamburaškog orkestra HRT-a u Chengduu. U području zaštite kulturne baštine osnažena je suradnja podvodnih arheologa i stručnjaka za zaštitu podvodne kulturne baštine posjetom Međunarodnom centru

za podvodnu arheologiju u Zadru, gdje su boravili predstavnici Nacionalnog centra za podvodnu kulturnu baštinu iz Pekinga.

Od ostalih predstavljanja Kine u Republici Hrvatskoj izdvajamo gostovanje predstave tradicijskog plesa „Chen Xiang-Unfading Fragrance“ na Međunarodnom festivalu folkloru u Karlovcu i predstave suvremenog plesa Zhaoliang Dance Theatrea „Ratnički ples“, koji je ostvaren u suradnji sa Zagrebačkim kazalištem mladih i Zagrebačkim plesnim centrom, izložbu „Zanesenost slikanja tušem“ u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik te putujuću izložbu Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu „Porculan dolazi iz Kine“ u Muzeju antičkog stakla u Zadru.

Ansambli Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu gostovali su opernim i baletnim izvedbama u Njemačkoj, Srbiji i Belgiji. Teatar Gavran iz Zagreba sudjelovao je na 9. Gavranfestu u Augsburgu u Njemačkoj. Uz potporu Ministarstva kulture Zagrebačko kazalište mladih gostovalo je tijekom 2019. godine u Belgiji, Bosni i Hercegovini, Češkoj, Njemačkoj, Sloveniji, Rumunjskoj i Poljskoj. Također je od programa međunarodne suradnje podržano održavanje japanske premijere drame „Tri zime“ Tene Štivičić.

U području glazbe izdvajamo gostovanje Zagrebačkog ansambla flauta u Australiji, Zagrebačkih solista u Južnoj Koreji i Portugalu te Zagrebačke filharmonije u Italiji, kao i Hrvatskog baroknog ansambla u Portugalu i Finskoj.

Ministarstvo kulture također je podržalo sudjelovanje mnogih profesionalaca iz područja muzeja i muzeologije na Godišnjoj skupštini ICOM-a te mobilnost brojnih stručnjaka iz područja knjižnica, muzikologije i etnologije kako bi dali svoj doprinos na međunarodnim konferencijama i upravnim odborima međunarodnih organizacija. Isto su tako podržani i programi mobilnosti i umrežavanja u inozemstvu pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Muzeju betinske drvene brodogradnje dodijeljena je Nagrada europske baštine – Nagrada Europa Nostra u kategoriji *Edukacija, usavršavanje i podizanje svijesti* u Parizu.

Uduga 4 Grada Dragodid koja provodi aktivnosti organizacije i vođenje suhozidnih radionica te provođenje istraživanja suhozidne baštine u suradnji s lokalnim partnerima, izvornim nositeljima umijeća gradnje suhozida i poznavateljima lokalnih tradicija. Udruga 4 GRADA DRAGODID, kao kandidat Nagrade Vijeća Europe za krajolik, osvojila je navedenu nagradu u prosincu 2019.

Također, uvršten je i primjer dobre prakse umijeća pripreme Rudarske greblice koje provodi Kulturno umjetničko društvo Oštrc iz Ruda. Uz promicanje lokalne kulturne baštine KUD-a Oštrc, djeluje i folklorna grupa te dva tamburaška sastava, a provodi i druge aktivnosti poput snimanja reportaže o narodnim običajima Samobora i okolice, radova na obnovi rudnika u mjestu Rude i otvaranju rudarskog muzeja.

Republika Hrvatska već dugi niz godina sudjeluje u obilježavanju Dane europske baštine, programu koji provodi Vijeće Europe u suradnji s Europskom unijom. Tema Dana europske baštine 2019. godine bila je Umjetnost i zabava: baština u središtu pozornosti. Pod ovim sloganom manifestacija je nastojala približiti kulturnu baštinu na zanimljiv, pristupačan i zabavan način široj publici te je naglašen njezin kreativni potencijal i doprinos razvoju suvremenog stvaralaštva organiziranjem raznovrsnih događanja u više od 40 naselja diljem Hrvatske, od Vukovara, preko Slavenskog Broda, Zagreba, Pule, Zadra, do samog juga Hrvatske: Dubrovnika i Konavala.

7.4. Najava kulturnog programa Predsjedanja Vijećem EU

U suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo kulture osmislilo je kulturni program Predsjedanja Vijećem EU. Programi svih umjetničkih disciplina pomno su birani s namjerom postizanja što veće vidljivosti hrvatske kulture i umjetnosti u europskim središtima. Od pedesetak kulturnih događanja koja će biti organizirana diljem EU izdvajaju se sljedeći: izvedba Hrvatskog glagoljaškog rekvijema Igora Kuljerića u Münchenu, koje će pod ravnanjem hrvatskog dirigenta Ivana Repušića izvesti Orkestar Münchenskog radija, čime će se povezati hrvatsko i njemačko predsjedanje; hrvatska kulturna baština i glagoljaško nasljeđe kao naš specifikum predstaviti će se izložbom „Glagoljica“ kao i nastupom Katarine Livljanić i ansambla Dialogos diljem Europe; hrvatsku tradicijsku kulturu prikazati će u svojim nastupima Ansambl narodnih pjesama i plesova LADO na gostovanjima u Beču, Bratislavi, Pragu, Pečuhu, Malti i Cipru; u korelaciju s grčkom arheološkom baštinom hrvatska dostignuća na tom području staviti će se izložbom Arheološkog muzeja Zagreb u Ateni; izložbom „Zagreb – Budimpešta“ u Nacionalnom muzeju u Budimpešti usporediti će se umjetnički dosezi hrvatskih i mađarskih umjetnika; Hrvatska će biti zemlja gost na sajmu knjiga u Montpellieru. Nije zapostavljen ni suvremeni umjetnički izričaj koji će pokazati hrvatska dostignuća na tom području nastupima ansambala suvremenog plesa i pokreta BadCo i Defacto, a nastupiti će i jazz-glazbenici i njihovi ansambli Elvis Stanić i Tamara Obrovac. Ponajbolji hrvatski glazbeni ansambli Zagrebački solisti i Zagrebački kvartet omogućit će publici država članica EU uvid u dosege

klasičnog muziciranja u Hrvatskoj, a gostovanja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu diljem EU (Bruxelles, Liège, Sofija, Modena, Budimpešta, Gdanjsk, Lisabon) predstaviti će ponajbolje primjere hrvatske kazališne umjetnosti.

Posebним programom predstaviti ćemo se tijekom svih šest mjeseci predsjedanja u Bozaru u Bruxellesu, koji će započeti gala koncertom na kojem će nastupiti Max Emanuel Cenčić, Renata Pokupić, Ansambl Antiphonus i Hrvatski barokni ansambl pod ravnanjem belgijskog dirigenta Peter Van Heyghena. Izložbom Vjenceslava Richtera, predstavom „Tartuffe“ kao i filmskim ciklusom „Retrospektiva hrvatskih filmskih klasika, animirani i dokumentarni filmovi“ hrvatska kultura bit će reprezentirana u svojoj punini.